

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/15996.**

Benyújtás dátuma: **2021-04-20 23:25**

Parlex azonosító: **5HZ646G40002**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Törvényjavaslat benyújtása

Benyújtó: Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes

Előadó: Varga Mihály, pénzügyminiszter

Törvényjavaslat címe: A pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről

A Kormány nevében mellékelten benyújtom a pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről szóló törvényjavaslatot.

2021. évi törvény

a pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről

E törvény célja a pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtése és működtetése a gazdasági és társadalmi élet szereplői tulajdoni viszonyainak átláthatóvá tételével, valamint a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni fellépés hatékonyságának elősegítése, a tényleges tulajdonosi adatok, illetve a bankszámlák és széfszolgáltatások központi nyilvántartásának létrehozásával és működtetésével. E célok érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. A törvény hatálya

1. §

(1) E törvény hatálya a Magyarország területén nyilvántartásba vett alábbi szervezetekre terjed ki:

1. betéti társaság;
2. közkereseti társaság;
3. korlátolt felelősségű társaság;
4. részvénytársaság – a szabályozott piacon jegyzett azon részvénytársaság kivételével, amelyre a közösségi jogi szabályozással vagy azzal egyenértékű nemzetközi előírásokkal összhangban lévő közzétételi követelmények vonatkoznak;
5. európai részvénytársaság – a szabályozott piacon jegyzett azon európai részvénytársaság kivételével, amelyre a közösségi jogi szabályozással vagy azzal egyenértékű nemzetközi előírásokkal összhangban lévő közzétételi követelmények vonatkoznak;
6. egyesülés;
7. európai gazdasági egyesülés;
8. európai területi társulás;
9. szövetkezet;
10. lakásszövetkezet;
11. európai szövetkezet;
12. vízgazdálkodási társulat;
13. erdőbirtokossági társulat;
14. külföldi székhelyű vállalat magyarországi fióktelepe;
15. állami vállalat, amennyiben annak állami vagy önkormányzati tulajdoni hányada közvetlenül, vagy a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:2. § (4) bekezdésében meghatározott módon közvetve nem éri el a 75%-ot;
16. egyéb állami gazdálkodó szerv;
17. egyes jogi személyek vállalata;

18. közös vállalat;
19. végrehajtói iroda;
20. közjegyzői iroda;
21. ügyvédi iroda;
22. szabadalmi ügyvivői iroda;
23. önkéntes kölcsönös biztosító pénztár;
24. magánnyugdíjpénztár;
25. egyéni cég;
26. egyesület – a párt, a szakszervezet és a kölcsönös biztosító egyesület kivételével;
27. az alapítvány – a közalapítvány és a pártalapítvány kivételével;
28. köztestület és
29. a jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó jogi személy, amennyiben annak állami vagy önkormányzati tulajdoni hányada közvetlenül, vagy a Ptk. 8:2. § (4) bekezdésében meghatározott módon közvetve nem éri el a 75%-ot.

(2) E törvény hatálya – az (1) bekezdésen túl – kiterjed a bizalmi vagyonkezelési jogviszonyokra, amennyiben a bizalmi vagyonkezelő

- a) bizalmi vagyonkezelői tevékenységét Magyarország területén végzi;
- b) a bizalmi vagyonkezelői tevékenységét nem Magyarország területén vagy az Európai Unió más tagállamában végzi, és a bizalmi vagyonkezelő a bizalmi vagyonkezelési jogviszony keretében Magyarország területén a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 3. § 45. pontja szerinti üzleti kapcsolatot létesít vagy ingatlant szerez;
- c) az a) és b) pontokban meghatározottaktól eltérő jogviszony keretében végez bizalmi vagyonkezelői tevékenységet Magyarország területén, és e jogviszony keretében Magyarország területén a Pmt. 3. § 45. pontja szerinti üzleti kapcsolatot létesít vagy ingatlant szerez

[az (1) bekezdésben meghatározottak és a (2) bekezdés szerinti bizalmi vagyonkezelők a továbbiakban együtt: adatszolgáltató].

(3) E törvény hatálya kiterjed

- a) a szolgáltatóra – a b) és c) pont kivételével – a 8. § (3) bekezdése, a 11. § és a 21. § (3) bekezdése tekintetében;
- b) a számlavezetőre a 7. §, a 11. §, a 18. § és a 21. § (3) bekezdése tekintetében;
- c) a széfszolgáltatóra a 11. §, a 19. § és a 21. § (3) bekezdése tekintetében.

(4) E törvény hatálya a Magyar Nemzeti Bankra (a továbbiakban: MNB) kizárólag felügyeleti tevékenysége, továbbá azon rendelkezések tekintetében terjed ki, ahol e törvény az MNB-t kifejezetten nevesíti.

2. §

Az e törvény szerinti adatszolgáltatási háttér megteremtéséhez és működtetéséhez kapcsolódó

feladatokat a nyilvántartó szerv látja el.

2. Értelmező rendelkezések

3. §

E törvény alkalmazásában:

1. Európai Unió: az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség;
2. felügyeletet ellátó szerv: a Pmt. 5. §-ában meghatározott szerv;
3. harmadik ország: az Európai Unión kívüli állam;
4. harmadik személy: az e törvény szerinti nyilvántartó szervtől, a hatóságtól, az ügyészségtől, a bíróságtól, a felügyeletet ellátó szervtől, a szolgáltatótól, valamint az adatszolgáltatótól eltérő személy;
5. hatóság: a pénzügyi információs egységként működő hatóság, a nyomozóhatóság, az általános rendőri feladatok ellátására létrehozott szerv, a nemzetbiztonsági szolgálatok, a rendőrségről szóló törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv, valamint a rendőrség terrorizmust elhárító szerve, továbbá az állami adó- és vámhatóság;
6. központi bankszámla- és széfnylvántartás: a fizetésiszámla- és a széfszolgáltatási szerződések adataira vonatkozó nyilvántartás;
7. központi nyilvántartások: a tényleges tulajdonosi nyilvántartás és a központi bankszámla- és széfnylvántartás;
8. nemzeti nyilvántartási szám: a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban az adatszolgáltatóhoz hozzárendelt egyedi azonosító;
9. pénzügyi információs egységként működő hatóság: a Pmt. 3. § 27. pontjában meghatározott hatóság;
10. számlavezető: a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény szerinti fizetési számlát vezető szolgáltató;
11. széfszolgáltató: a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény szerint meghatározott széfszolgáltatást nyújtó szolgáltató;
12. szolgáltató: a Pmt. 1. § (1) és (1a) bekezdésében meghatározott szolgáltató;
13. tényleges tulajdonos: az adatszolgáltató Pmt. 3. § 38. pont a) és b), valamint d)-f) pontjai szerint meghatározott tényleges tulajdonosa;
14. tényleges tulajdonosi nyilvántartás: az e törvény hatálya alá tartozó adatszolgáltatók és a bizalmi vagyonkezelési jogviszonyok Pmt. szerinti tényleges tulajdonosi adatait tartalmazó nyilvántartás;
15. TT index: a tényleges tulajdonosi központi nyilvántartásban az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatához rendelt, annak megbízhatósági szintjét jelző, 1-10 közötti értékű mutatószám.

II. Fejezet

A tényleges tulajdonosi nyilvántartás

3. A tényleges tulajdonosi nyilvántartás általános szabályai

4. §

- (1) A tényleges tulajdonosi nyilvántartás az adatszolgáltatók alábbi adatait tartalmazza:
- a) az adatszolgáltató nemzeti nyilvántartási száma;
 - b) az adatszolgáltató neve, rövidített neve;
 - c) az adatszolgáltató székhelye, természetes személy bizalmi vagyonkezelő esetén lakcíme, ennek hiányában tartózkodási helye;
 - d) ha ilyennel rendelkezik, az adatszolgáltató adószáma;
 - e) cégbírósági nyilvántartásban szereplő adatszolgáltató cégjegyzékszám, egyéb adatszolgáltató esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat száma vagy nyilvántartási száma;
 - f) ha ilyennel rendelkezik, az adatszolgáltató európai egyedi azonosítója;
 - g) az adatszolgáltató tényleges tulajdonosának vagy tulajdonosainak
 - ga) családi és utóneve;
 - gb) születési családi és utóneve;
 - gc) állampolgársága;
 - gd) születési helye, ideje;
 - ge) lakcíme, ennek hiányában tartózkodási helye;
 - gf) érdektségének a Pmt. 3. § 38. pont a) és b), valamint d)-f) pontjai szerinti jellege és mértéke;
 - h) a tényleges tulajdonosi adat TT indexe.

(2) A tényleges tulajdonosi nyilvántartás az (1) bekezdésben meghatározott adatok tekintetében nem minősül közhiteles hatósági nyilvántartásnak.

5. §

Az adatszolgáltató nyilvántartja a tényleges tulajdonosaira vonatkozó, a 4. § (1) bekezdés g) pontja szerinti adatokat, és gondoskodik az adatok naprakészen tartásáról.

6. §

Az adatszolgáltató gondoskodik arról, hogy tényleges tulajdonosa a 4. § (1) bekezdés g) pontja szerinti adatok változása esetén tizenöt napon belül tájékoztassa az adatszolgáltatót a megváltozott adatokról.

4. A tényleges tulajdonosi nyilvántartás rendes adatfeltöltése, adatmódosítás

7. §

(1) Az adatszolgáltató által fizetési számla vezetéséhez kapcsolódóan a Pmt. 9. §-a vagy 12. § (3) bekezdése szerint teljesített adatszolgáltatást vagy a 12. § (3) és (4) bekezdése szerint az adatszolgáltató által megtett adat-megerősítést követően a számlavezető a tárgyhoz utolsó napján nyilvántartásaiban rendelkezésre álló, a 4. § (1) bekezdés b)-g) pontjai szerinti adatokat, valamint az egyes adatok rögzítésének dátumát minden naptári hónap utolsó napját követő 5 napon belül

továbbítja a nyilvántartó szervnek a nyilvántartó szerv által meghatározott módon.

(2) A nyilvántartó szerv a 4. § (1) bekezdésében meghatározott adatoknak a nyilvántartásba első alkalommal történő rögzítésének időpontjában nemzeti nyilvántartási számot hoz létre, amelyet hozzárendel ahhoz az adatszolgáltatóhoz, amelynek a 4. § (1) bekezdés b)-g) pontban meghatározott adatai a nyilvántartásba beérkeztek.

(3) A nyilvántartó szerv rögzíti tényleges tulajdonosi nyilvántartásban a 4. § (1) bekezdésében meghatározott valamennyi adatot és azok változását, valamint az adatbenyújtás és az adatváltoztatás időpontját. A nyilvántartó szerv egy adott adatszolgáltatóról érkező több adatszolgáltatásból azokat az adatokat rögzíti, amelyeket a számlavezető későbbi időpontban rögzített.

(4) A tényleges tulajdonosi nyilvántartásban az (1) bekezdés szerinti adattovábbítás alapján rögzített tényleges tulajdonosi adatok TT indexe 10 pont.

(5) A számlavezetőt – jóhiszeműsége esetén – akkor sem terheli polgári jogi vagy büntetőjogi felelősség a 7. § (1) bekezdésében meghatározott adattovábbítás vonatkozásában, ha az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatai a 12. §-ban meghatározottak alapján „bizonytalan” vagy „megbízhatatlan” minősítést kapnak, vagy ha az adatszolgáltató vonatkozásában a 13-14. § alapján jogkövetkezmények kerülnek alkalmazásra.

(6) A nyilvántartó szerv a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében az adatszolgáltatónak a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatait az adatszolgáltató jogutód nélküli megszűnésétől számított 8 évig őrzi meg.

5. Hozzáférés a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatokhoz

8. §

(1) Jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása érdekében a hatóság, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szerv az érintett adatszolgáltatók értesítése nélkül, haladéktalanul és ingyenesen, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) 1. § 3. és 4. pontjában meghatározottak szerint és a nyilvántartó szerv által meghatározott módon betekinthez a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt valamennyi adatba, ideértve a 10-11. § szerinti jelzések alapján rögzített adatokat, a módosított korábbi adatokat, az adatbenyújtás és az adatváltoztatás időpontjára vonatkozó adatokat, valamint az adatbenyújtó és adatot változtató intézményre vonatkozó adatokat.

(2) Jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása érdekében a hatóság, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szerv az (1) bekezdés alapján megismert adatokat kiadhatja

a) más európai uniós tagállam hatóságának, ügyészségének, bíróságának, felügyeletet ellátó szervének, valamint

b) harmadik ország hatóságának, ügyészségének, bíróságának, felügyeletet ellátó szervének, ha az adatkezelés megfelel a harmadik országok részére történő adatátadásra vonatkozó szabályokban foglalt feltételeknek.

(3) A szolgáltató a számára a Pmt. 7-10. §-ában előírt ügyfél-átvilágítási intézkedések vagy a Pmt. 12. § (1) és (2) bekezdésében előírt adatellenőrzési kötelezettségek teljesítése érdekében ingyenesen, a nyilvántartó szerv által meghatározott módon hozzáférhet az adatszolgáltatók tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt 4. § (1) bekezdés a)-g) pontja szerinti adataihoz, valamint a 10. § (2) bekezdés és 11. § (2) bekezdés szerint közölt adatokhoz és azok rögzítésének időpontjához.

(4) Az adatszolgáltató és a tényleges tulajdonos jogosult egyedi adatszolgáltatás keretében ingyenesen, a nyilvántartó szerv által meghatározott módon megismerni a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt 4. § (1) bekezdés szerinti saját tényleges tulajdonosi adatait, valamint a 10. § (2) bekezdés és 11. § (2) bekezdés szerint közölt adatokat és azok rögzítésének időpontját. A tényleges tulajdonos egyedi adatszolgáltatási kérelmét – a tényleges tulajdonos meghatalmazása alapján – azon adatszolgáltató nyújtja be, amelynek tényleges tulajdonosa.

(5) Harmadik személy díj fizetése ellenében, a nyilvántartó szerv által meghatározott módon egyedi adatszolgáltatás keretében megismerheti az általa a 4. § (1) bekezdés b) pontja szerinti adatokkal meghatározott, az 1. § (1) bekezdése szerinti adatszolgáltató tényleges tulajdonosának 4. § (1) bekezdés g) pontja szerinti adatait, ide nem értve a 10. § (2) bekezdés és 11. § (2) bekezdés szerint közölt adatokat és azok rögzítésének időpontját.

(6) Harmadik személy díj fizetése ellenében egyedi adatszolgáltatás keretében, a nyilvántartó szerv által meghatározott módon adatot igényelhet a bizalmi vagyonelemezési jogviszony 4. § (1) bekezdés g) pontja szerinti tényleges tulajdonosi adataira vonatkozóan, ha az adat felhasználásának célját és az adat megismeréséhez fűződő vagy a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemhez kapcsolódó jogos érdekét okirattal igazolja. A jogos érdek különösen igazoltnak tekintendő, ha az adatot igénylő harmadik személy és az adatigénylésben érintett bizalmi vagyonelemezési jogviszony Pmt. szerinti valamely tényleges tulajdonosa

a) a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozói kapcsolatban áll,

b) ugyanazon jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tényleges tulajdonosa,

c) szoros üzleti kapcsolatban áll, vagy

d) vagyonelemezési perben áll.

(7) A (6) bekezdésben foglalt eseteken túl, ha a bizalmi vagyonelemezési jogviszony keretében kezelt vagyon az Európai Unió kívül bejegyzett jogi személyben vagy jogi személyiség nélküli szervezetben közvetlen vagy közvetett módon – többek között bemutatóra szóló részvényeken keresztül vagy más módon – többségi befolyásra feljogosító vagyonelemezési tartalmaz, harmadik személy írásbeli kérelem benyújtásával adatot igényelhet a bizalmi vagyonelemezési jogviszony 4. § (1) bekezdés g) pontja szerinti tényleges tulajdonosi adataira vonatkozóan.

9. §

(1) A 8. § (6) és (7) bekezdésében meghatározott esetben a harmadik személy az adatigénylés teljesítése előzetes engedélyezése iránti kérelmet nyújt be a pénz-, tőke- és biztosítási piac

szabályozásáért felelős miniszterhez (a továbbiakban: miniszter).

(2) A harmadik személy kérelmének tartalmaznia kell a 8. § (6) bekezdésében meghatározott felhasználási célra és a jogos érdek fennállására, valamint a 8. § (7) bekezdésében meghatározott többségi befolyásra feljogosító vagyonelemre vonatkozó összes adatot, tényt, körülményt, valamint mellékelni kell az ezeket igazoló okiratokat.

(3) A miniszter a kérelem elbírálása során az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezései szerint jár el. A miniszter a kérelem átvételét követő 30 napon belül megvizsgálja a kérelmet, és dönt a felhasználási cél és a jogos érdek, vagy a többségi befolyásra feljogosító vagyonelem fennállásáról.

(4) A 8. § (6) és (7) bekezdésében meghatározott adatigénylés esetén a harmadik személy az általa benyújtott kérelemhez köteles mellékelni a miniszter által kiadott előzetes engedélyt.

6. Eltérések jelzése

10. §

(1) A hatóság, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szerv jelezheti a nyilvántartó szervnek, ha a tényleges tulajdonosi viszonyokat érintő érdemi eltérést észlel az általuk ismert és a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzített tényleges tulajdonosi adatok között.

(2) A hatóság, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szerv az (1) bekezdésben meghatározott jelzésben közli az általa ismert tényleges tulajdonosi adatokat.

11. §

(1) Ha a szolgáltató – a számlavezető kivételével – a Pmt. 7-10. §-ában foglalt ügyfél-átvilágítás keretében vagy azt követően, a Pmt. 9. § szerinti intézkedések elvégzése vagy a Pmt. 12. § (1) és (2) bekezdésében előírt adatellenőrzési kötelezettségek teljesítése során a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatoktól a tényleges tulajdonosi viszonyokat érintő érdemben eltérő adatot rögzít, ezt 5 munkanapon belül jelzi a nyilvántartó szervnek.

(2) A szolgáltató az (1) bekezdésben meghatározott jelzésben közli az általa rögzített tényleges tulajdonosi adatokat és az adatrögzítés időpontját.

(3) A szolgáltató az (1) bekezdésben meghatározott jelzést követően ugyanarra a tényleges tulajdonosi adatra vonatkozó eltérésről 30 napon belül nem küldhet jelzést.

12. §

(1) A 10. § (1) bekezdése alapján jelzett eltérés 2 ponttal, a 11. § (1) bekezdése alapján jelzett eltérés 1 ponttal csökkenti a TT index értékét. A nyilvántartó szerv a hatóság az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szerv által a 10. § (1) bekezdése és a szolgáltató által a 11. § (1) bekezdése alapján jelzett eltérést, a jelzett tényleges tulajdonosi adatot – a nyilvántartott adatok változatlan

fenntartása mellett –, valamint a TT index módosított értékét rögzíti.

- (2) Ha a TT index értéke az (1) bekezdésben meghatározott eltérések jelzése következtében
- a) 8 pont alá csökken, úgy az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatai „bizonytalan” minősítést kapnak;
 - b) 6 pont alá csökken, úgy az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatai – a (4) bekezdés szerinti tájékoztató adatszolgáltató általi átvételét követő 60 nap eredménytelen elteltét követően – „megbízhatatlan” minősítést kapnak.

(3) Ha az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatai a (2) bekezdés a) pontja alapján „bizonytalan” minősítést kapnak, a nyilvántartó szerv 5 munkanapon belül tájékoztatóban értesíti erről az adatszolgáltatót, és az e törvény szerinti jogkövetkezmények ismertetésével felhívja az adatszolgáltató figyelmét a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt tényleges tulajdonosi adatok módosításának vagy megerősítésének lehetőségére a 7. §-ban meghatározottak szerint. A nyilvántartó szerv tájékoztatójában az adatszolgáltatóval nem közli a jelzést küldő személyét, valamint a 10. § (2) bekezdésében és a 11. § (2) bekezdésében meghatározott adatokat.

(4) Ha az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatainak TT indexének értéke 6 pont alá csökken, a nyilvántartó szerv 5 munkanapon belül tájékoztatóban értesíti erről az adatszolgáltatót, és az e törvény szerinti jogkövetkezmények ismertetésével felszólítja, hogy a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt tényleges tulajdonosi adatok megerősítését vagy azok módosítását az értesítés átvételét követő 5 munkanapon belül végezze el számlavezetőjénél, a Pmt. 12. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint.

(5) Ha az adatszolgáltató megerősíti vagy módosítja a tényleges tulajdonosi adatait, a nyilvántartást vezető szerv a TT index értékét 10 pontra módosítja.

7. Jogkövetkezmények, jogorvoslat

13. §

(1) A nyilvántartó szerv 14. § (1) bekezdés szerinti közzététele alapján „megbízhatatlan” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkező adatszolgáltatót a szolgáltató a Pmt. 10. § (1) bekezdés b) pontja alapján magas kockázatúnak tekinti, és végrehajtja a Pmt. 16. §-a szerinti magas kockázati szintnek megfelelő ügyfél-átvilágítási intézkedéseket.

(2) A nyilvántartó szerv 14. § (1) bekezdés szerinti közzététele alapján a szolgáltató megtagadja a „megbízhatatlan” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkező adatszolgáltató által kezdeményezett, négymillió-ötszázezer forintot elérő összegű ügylet teljesítését.

14. §

(1) Ha az adatszolgáltató „megbízhatatlan” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkezik, a nyilvántartó szerv az adatszolgáltató 4. § (1) bekezdés b) és d) pontjában meghatározott adatait és a „megbízhatatlan” minősítést honlapján közzéteszi.

(2) Ha az adatszolgáltató 180 napot meghaladó ideig „bizonytalan” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkezik, a nyilvántartó szerv az adatszolgáltató 4. § (1) bekezdés b) és d) pontjában meghatározott adatait és a „bizonytalan” minősítést honlapján közzéteszi.

15. §

(1) A 13. és 14. § alapján beállt jogkövetkezmények esetén az adatszolgáltató panasszal fordulhat a miniszterhez.

(2) A panasz benyújtásának feltétele az adatszolgáltató számlavezetőjénél végrehajtott, a 7. § (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatásának vagy adat-megerősítésének eredménytelensége.

(3) A panasz tartalmazza

- a) az adatszolgáltató 4. § (1) bekezdés a)-f) pontja szerinti azonosító adatait;
- b) az (1) és (2) bekezdés szerinti feltételek fennállását alátámasztó tényeket és bizonyítékokat;
- c) a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban az adatszolgáltatóról rögzített, a 4. § (1) bekezdés g) pontja szerinti azon tényleges tulajdonosi adatát, amelynek módosítására a panasz vonatkozik;
- d) a döntésre irányuló kérelmet, megjelölve ebben a rögzítendő tényleges tulajdonosi adatokat;
- e) a rögzítendő tényleges tulajdonosi adatokat alátámasztó tényeket és bizonyítékokat.

16. §

(1) A panaszt a miniszter az Ákr. rendelkezései szerint hatósági eljárásban, annak beérkezésétől számított 30 napon belül bírálja el.

(2) Ha a panasz hiányos, a miniszter – a panasz beérkezésétől számított 15 napon belül – 15 napos határidő tűzésével az adatszolgáltatót hiánypótlásra szólítja fel.

(3) Ha a miniszter a panasznak helyt ad, utasítja a nyilvántartó szervet az adatszolgáltató által a panaszban kérelmezett adatmódosítás elvégzésére és az adatokhoz tartozó TT index 10 pontra módosítására.

8. Kapcsolat az Európai Unió tagállamainak központi nyilvántartásaival

17. §

A nyilvántartó szerv a központi nyilvántartások összekapcsolására szolgáló, az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvben említett rendszerhez szükséges műszaki előírások és eljárások megállapításáról szóló 2021. március 1-i (EU) 2021/369 bizottsági végrehajtási rendeletnek megfelelően biztosítja az Európai Unió más tagállamaiban működő tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatokhoz hozzáféréssel rendelkező adatigénylők számára az adatszolgáltatást.

III. Fejezet

Központi bankszámla-nyilvántartás és széfnyilvántartás

9. A központi bankszámla-nyilvántartás működése

18. §

(1) A számlavezető tájékoztatja a nyilvántartó szervet az általa vezetett, az euroátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról és a 924/2009/EK rendelet módosításáról szóló, 2012. március 14-i 260/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott nemzetközi bankszámla-azonosítóval azonosított fizetési számlák – a Pmt. 1. § (4) bekezdésében meghatározott számlák kivételével – alábbi adatairól:

- a) a számla tulajdonosának családi és utóneve, születési családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési neve; cégbírósági nyilvántartásban szereplő jogi személy számlatulajdonos cégjegyzékszám, egyéb jogi személy számlatulajdonos létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat száma vagy nyilvántartási száma;
- b) a számla felett rendelkezni jogosult személy(ek) családi és utóneve, születési családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési neve;
- c) a számla tulajdonosa tényleges tulajdonosának családi és utóneve;
- d) a számla száma;
- e) a számlavezető neve, rövidített neve;
- f) a számlavezetés devizaneme;
- g) a számla megnyitásának és megszüntetésének időpontja.

(2) A központi bankszámla-nyilvántartás az (1) bekezdésben meghatározott adatok tekintetében nem minősül közhiteles hatósági nyilvántartásnak.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott adatközlést a számlavezető legkésőbb a fizetési számlaszerződés megkötését követő 5 munkanapon belül, ezt követően pedig az adatokban bekövetkezett változást követő 5 munkanapon belül teljesíti.

(4) Az MNB az általa vezetett, az euroátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról és a 924/2009/EK rendelet módosításáról szóló, 2012. március 14-i 260/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott nemzetközi bankszámla-azonosítóval azonosított fizetési számlák (1) bekezdés a) és d)-g) pontjaiban meghatározott adatairól az (1) és (3) bekezdésben meghatározott tájékoztatást teljesíti.

(5) A nyilvántartó szerv rögzíti a központi bankszámla-nyilvántartásban az (1) bekezdésében meghatározott valamennyi adatot és azok változását, valamint az adatbenyújtás és az adatváltoztatás időpontját.

(6) A nyilvántartó szerv a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében a fizetésiszámla-szerződés központi bankszámla-nyilvántartásban szereplő adatait a szerződés megszűnésétől számított 8 évig őrzi meg.

10. A központi széfnyilvántartás működése

19. §

(1) A széfszolgáltató tájékoztatja a nyilvántartó szervet a széfszolgáltatási szerződés alábbi adatairól:

- a) a széf bérlőjének családi és utóneve, születési családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési neve; cégbírósági nyilvántartásban szereplő jogi személy bérlő cégjegyzékszama; egyéb jogi személy bérlő létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat száma vagy nyilvántartási száma;
- b) a széf felett rendelkezni jogosult személy(ek) családi és utóneve, születési családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési neve;
- c) a széfszolgáltató neve, rövidített neve;
- d) a széfszolgáltatási szerződés időtartama.

(2) A központi széfnyilvántartás az (1) bekezdésben meghatározott adatok tekintetében nem minősül közhiteles hatósági nyilvántartásnak.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott adatközlést a széfszolgáltató legkésőbb a széfszolgáltatási szerződés megkötését követő 5 munkanapon belül, ezt követően pedig az adatokban bekövetkezett változást követő 5 munkanapon belül teljesíti.

(4) A nyilvántartó szerv rögzíti a központi széfnyilvántartásban az (1) bekezdésben meghatározott valamennyi adatot és azok változását, valamint az adatbenyújtás és az adatváltoztatás időpontját.

(5) A nyilvántartó szerv a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében a széfszolgáltatási szerződés központi széfnyilvántartásban szereplő adatait a szerződés megszűnésétől számított 8 évig őrzi meg.

11. Adathozzáférés

20. §

(1) Jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása érdekében a hatóság, az önkormányzati adóhatóság, a gazdasági kamarák, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szerv a központi bankszámla- és széfnyilvántartásban tárolt valamennyi adatba korlátozás nélkül, az érintett adatszolgáltatók értesítése nélkül, az Eüsztv. 1. § 3. és 4. pontjában meghatározottak szerint és a nyilvántartó szerv által meghatározott módon, ingyenesen betekinthez.

(2) Jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása érdekében a hatóság, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szerv az (1) bekezdés alapján megismert adatokat kiadhatja

- a) más európai uniós tagállam hatóságának, ügyészségének, bíróságának, felügyeletet ellátó szervének, valamint
- b) harmadik ország hatóságának, ügyészségének, bíróságának, felügyeletet ellátó szervének, ha az adatkezelés megfelel a harmadik országok részére történő adatátadásra vonatkozó szabályokban foglalt feltételeknek.

IV. Fejezet

Felügyelet, intézkedések

12. Felügyelet, intézkedések

21. §

(1) A felügyeletet ellátó szervek felügyeleti tevékenységük gyakorlásával – a felügyeletet ellátó szerv tevékenységét szabályozó jogszabályok alapján, a (2) bekezdésben meghatározottaknak megfelelően – biztosítják a szolgáltatók e törvényben meghatározott kötelezettségeknek való megfelelését.

(2) A felügyeletet ellátó szervek a felügyeleti tevékenységük során a Pmt.-ben meghatározott eljárást és intézkedéseket alkalmazzák.

(3) Az e törvényben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére a szolgáltató köteles belső szabályzatot készíteni, amely a Pmt.-ben meghatározott belső szabályzatnak a részét képezheti. A belső szabályzatra a Pmt. szabályait kell megfelelően alkalmazni.

V. Fejezet

Záró rendelkezések

13. Felhatalmazások

22. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki a nyilvántartó szervet.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg a központi nyilvántartások vezetésére vonatkozó részletes végrehajtási szabályokat.

14. Hatályba lépés

23. §

(1) Ez a törvény – a (2)-(6) bekezdésben foglalt kivétellel – 2021. május 15-én lép hatályba.

(2) A 8. § (4) bekezdése 2021. szeptember 1-jén lép hatályba.

(3) A 7. § 2021. október 1-jén lép hatályba.

(4) E A 8. § (1)-(3) bekezdése, a 10-12. §, valamint a 18. § 2022. február 1-jén lép hatályba.

(5) A 8. § (5)-(7) bekezdése, a 9. §, valamint a 13-16. § 2022. július 1-jén lép hatályba.

(6) A 17. § 2023. február 1-jén lép hatályba.

15. Átmeneti rendelkezések

24. §

(1) A számlavezető és a széfszolgáltató 2021. május 31-ig a központi nyilvántartások működéséhez szükséges adatok továbbítása érdekében elektronikus adatkapcsolatot alakít ki a nyilvántartó szervvel.

(2) A számlavezető 2021. június 6-ig az (1) bekezdés szerinti adatkapcsolat útján a tényleges tulajdonosi nyilvántartásnak átadja azon adatszolgáltatók Pmt. 7-24. §-ai szerinti ügyfél-átvilágítási intézkedések eredményeként rendelkezésére álló, a 4. § (1) bekezdés b)-g) pontjában meghatározott adatait, amely adatszolgáltatókkal 2021. január 1-jén – fizetési számla vezetése miatt – a Pmt. szerinti üzleti kapcsolatban áll. Az adatátadás során a 4. § (1) bekezdés b)-g) pontjában meghatározott adatokon felül a számlavezető közli a fizetési számla megnyitásának időpontját is.

(3) A nyilvántartó szerv a (2) bekezdés szerinti adatszolgáltatás útján szolgáltatott adatokat a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzíti. A nyilvántartó szerv a tényleges tulajdonosi nyilvántartás adatfeltöltése során egy adott adatszolgáltatóról érkező több adatszolgáltatásból azokat az adatokat rögzíti, amelyeket a számlavezető későbbi időpontban rögzített.

(4) A nyilvántartó szerv a 4. § (1) bekezdésében meghatározott adatok nyilvántartásba történő rögzítésének időpontjában nemzeti nyilvántartási számot hoz létre, amelyet hozzárendel ahhoz az adatszolgáltatóhoz, amelynek a 4. § (1) bekezdés b)-g) pontjában meghatározott adatai a nyilvántartásba beérkeztek.

(5) A tényleges tulajdonosi nyilvántartásban a (3) bekezdés szerint rögzített tényleges tulajdonosi adatok TT indexe 10 pont.

25. §

(1) A számlavezető a 24. § (1) bekezdésében meghatározott elektronikus adatkapcsolat útján a rendelkezésére álló, a 18. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat 2021. május 31-ig a központi bankszámla-nyilvántartás részére továbbítja.

(2) A széfszolgáltató a 24. § (1) bekezdésében meghatározott elektronikus adatkapcsolat útján a rendelkezésére álló, a 19. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat 2021. május 31-ig a központi széfnyilvántartás részére továbbítja.

(3) A nyilvántartó szerv az (1) és (2) bekezdés szerinti adatszolgáltatás útján szolgáltatott adatokat haladéktalanul rögzíti a központi bankszámla- és széfnyilvántartásban.

26. §

(1) Az e törvény hatálybalépésekor működő szolgáltató a 21. § (3) bekezdésében meghatározott belső szabályzatát e törvény hatálybalépését követő kilencven napon belül e törvény rendelkezéseinek megfelelően kidolgozza.

(2) Az e törvény hatálybalépése után megalakuló szolgáltató a 21. § (3) bekezdésében meghatározott belső szabályzatát megalakulását követően negyvenöt napon belül kidolgozza, és az engedélyezési, nyilvántartásba-vételi eljárás során a szabályzatát a felügyeletét ellátó szervnek jóváhagyás céljából benyújtja.

16. Az Európai Unió jogának való megfelelés

27. §

E törvény

- a) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
- b) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/843 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
- c) a pénzügyi és egyéb információk bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítését szolgáló szabályok megállapításáról, valamint a 2000/642/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1153 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

17. Egyéb kapcsolódó törvények módosítása

28. §

A Pmt. 3. §-a a következő 38a. és 38b. ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában:]

„38a. tényleges tulajdonosi nyilvántartás: a pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről szóló 2021. évi törvény (a továbbiakban: Afad-törvény) 3. § 14. pontjában meghatározott tényleges tulajdonosi nyilvántartás;

38b. többségi állami tulajdonú vállalat: teljes mértékben állami vagy helyi önkormányzati tulajdonban álló vállalat, többségi állami tulajdonban álló vállalat, valamint a helyi önkormányzat többségi tulajdonában álló vállalat;”

29. §

A Pmt. 7. § (7) és (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(7) Ha az ügyfél és az üzleti kapcsolat azonosításához kockázatérzékenységi megközelítés alapján ez indokolt, a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében a szolgáltató jogosult a (3)-(6) bekezdésben meghatározott intézkedéseken túlmenően a személyazonosságra vonatkozó adat

felügyeletet ellátó szerv által meghatározott nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartás vagy olyan nyilvántartás alapján történő ellenőrzésére, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult.

(8) A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása, az e törvényben meghatározott kötelezettségek megfelelő teljesítése, az ügyfél-átvilágítási kötelezettség teljes körű végrehajtása, valamint a felügyeleti tevékenység hatékony ellátása céljából a szolgáltató a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében

a) a b) pontban meghatározott eset kivételével, a (2) bekezdésben meghatározott adatokat tartalmazó, a (3) bekezdés alapján bemutatott okiratról – ideértve az okiratban feltüntetett valamennyi személyes adatot –, a lakcímet igazoló hatósági igazolvány személyi azonosítót igazoló oldala kivételével másolatot készít, vagy

b) a (2) bekezdésben meghatározott adatok vonatkozásában a (3) bekezdés alapján elvégzett közhiteles nyilvántartásból történő adatlekérdezés eredményét rögzíti és nyilvántartja.”

30. §

(1) A Pmt. 9. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az ügyfél (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatát kockázatérzékenységi megközelítés alapján mellőzhető, ha a szolgáltató az (1) és (2) bekezdésben meghatározott adatokat a részére bemutatott okiratok, valamint a tényleges tulajdonosi nyilvántartás és más olyan nyilvántartás alapján rögzíti, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult.”

(2) A Pmt. 9. §-a a következő (6a) bekezdéssel egészül ki:

„(6a) A szolgáltató a (3)-(6) bekezdésben meghatározott eljárások elvégzését követően az (1) bekezdésben meghatározott adatok rögzítésének dátumát nyilvántartásában rögzíti.”

31. §

A Pmt 10. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az ügyfél kockázati szintjének megállapítása érdekében a szolgáltató figyelembe veszi az Afad-törvény 14. § (1) bekezdése alapján az ügyfélről közzétett adatokat és azok minősítését.”

32. §

(1) A Pmt. 15. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (1a)-(1c) bekezdéssel egészül ki:

„(1) A szolgáltató a 65. §-ban meghatározott saját kockázatértékelésén alapuló, belső szabályzatban rögzített alacsony kockázatú esetekben az alábbi ügyfél-átvilágítási intézkedéseket köteles elvégezni:

a) az azonosítás során

aa) természetes személy ügyfél esetében legalább a 7. § (2) bekezdés a) pont aa), ac) és af)-

ag) alpontjában meghatározott adatokat rögzíteni, valamint ezen adatokon túlmenően kockázatérzékenységi megközelítés alapján a 7. § (2) bekezdés a) pont ab), ad)-ae) alpontjában meghatározott adatokat rögzítheti;

ab) jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél esetében legalább a 7. § (2) bekezdés b) pont ba)-bb) és bf) alpontjában meghatározott adatokat rögzíteni, valamint ezen adatokon túlmenően kockázatérzékenységi megközelítés alapján a 7. § (2) bekezdés b) pont bc)-be) és bg) alpontjában meghatározott adatokat rögzítheti;

b) a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében a 7. § (3) bekezdésében meghatározott okiratok másolatát beszerezni vagy közhiteles nyilvántartásból adatlekérést végezni és annak eredményét rögzíteni és nyilvántartani;

c) a tényleges tulajdonos kilétével kapcsolatban a 8. és 9. §-ban meghatározott eljárásokat elvégezni;

d) a kiemelt közszereplői jelleg meghatározásával kapcsolatban a 9/A. és 9/B. §-ban meghatározott eljárásokat elvégezni;

e) a 11. és 12. §-ban meghatározott monitoring kötelezettségeket elvégezni.

(1a) A szolgáltató – az (1b) bekezdés kivételével – az üzleti kapcsolat létesítése előtt köteles elvégezni az (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket.

(1b) A szolgáltató

a) az ügyfél személyazonosságának igazoló ellenőrzése érdekében az (1) bekezdés b) pontjában,

b) a tényleges tulajdonos személyazonosságának igazoló ellenőrzése érdekében a 8. § (4)-(5) bekezdésében, valamint a 9. § (3)-(4) bekezdésében, és

c) a kiemelt közszereplői jelleggel meghatározásával kapcsolatban a 9/A. § (3) bekezdésében és a 9/B. § (3) bekezdésében

meghatározott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket – kockázatérzékenységi megközelítés alapján – az üzleti kapcsolat során is elvégezheti, ha a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozásának valószínűsége csekély, és pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény nem merül fel.

(1c) A szolgáltató a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében az (1b) bekezdésben meghatározott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket legkésőbb a 12. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott ellenőrzési kötelezettség teljesítése során köteles elvégezni.”

(2) A Pmt. 15. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szolgáltató az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket

a) a szolgáltató által üzemeltetett, biztonságos, védett, az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv által meghatározott módon, előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszköz útján,

b) az ügyfél személyes megjelenése hiányában

ba) az ügyfél által postai úton küldött okiratmásolatok és nyilatkozatok alapján,

bb) a 65. §-ban meghatározott saját kockázatértékelésén alapuló belső szabályzatban rögzített esetekben az ügyfél által az ügyfél azonosított elektronikus levelezési címéről biztonságosan

küldött vagy a szolgáltató által az ügyféllel való kapcsolattartás érdekében üzemeltetett elektronikus felületre feltöltött okiratmásolatok és nyilatkozatok alapján, vagy
bc) az okiratmásolatokat és nyilatkozatokat magába foglaló jognyilatkozatokat is tartalmazó, az azokban foglalt információ változatlan visszaidézésére, a nyilatkozattevő személyének és a jognyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas, az ügyfél által a szolgáltató részére hozzáférhetővé tett elektronikus dokumentumok alapján is elvégezheti.”

33. §

A Pmt. 16. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szolgáltató fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket köteles alkalmazni, ha az ügyfél magas kockázatú. Az ügyfelet magas kockázatúnak kell tekinteni az alábbi esetekben:

- a) az ügyfél stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országból származik,
- b) a 65. §-ban meghatározott saját kockázatértékelésén alapuló belső szabályzatban rögzített egyéb esetekben,
- c) a 17. §-ban meghatározott távoli azonosítás esetén,
- d) az ügyfél vagy tényleges tulajdonosa – a többségi tulajdonú állami vállalat 3. § 38. pont f) pont alapján megállapított tényleges tulajdonosa kivételével – kiemelt közszereplő vagy a kiemelt közszereplő közeli hozzátartozója vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személy,
- e) az ügyfél az Afad-törvény alapján „megbízhatatlan” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkező adatszolgáltatónak minősül, valamint
- f) az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv által kiadott útmutatóban meghatározott egyéb esetekben.”

34. §

A Pmt. 29. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„29. §

(1) A miniszter a bűncselekmények megelőzéséért felelős miniszterrel együttműködve gondoskodik a koordinált nemzeti kockázatértékelés elkészítéséről és annak legalább háromévenként történő felülvizsgálatáról, az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott, a határon átnyúló pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás kockázatait feltáró szupranacionális kockázatértékelés eredményeinek a figyelembevételével.

(2) A miniszter tájékoztatja a Bizottságot és a tagállamokat a koordinált nemzeti kockázatértékelés mindenkor aktualizált eredményeiről.

(3) A miniszter nyilvánosságra hozza a koordinált nemzeti kockázatértékelés mindenkor aktualizált eredményeinek minősített adatokat nem tartalmazó összefoglalását.

(4) A koordinált nemzeti kockázatértékelés elkészítésében közreműködő szervek – a nemzetközi együttműködésüket szabályozó rendelkezéseknek is megfelelő módon – információt szolgáltathatnak az Európai Unió tagállamai által készített kockázatértékeléshez.”

35. §

A Pmt. 66. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv (1) bekezdés szerinti felügyeleti tevékenysége kiterjed a szolgáltatónak a pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről szóló jogszabályi rendelkezéseknek való megfelelésének biztosítására is.”

36. §

(1) A Pmt. 77. § (2) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy rendeletben állapítsa meg az 1. § (1) bekezdés f), h-k) és n-r) pontjában meghatározott szolgáltatók tekintetében:]

„i) a tényleges tulajdonos személyazonosságának megállapítása érdekében megteendő intézkedésekre”

[vonatkozó részletszabályokat.]

(2) A Pmt. 77. § (3) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a Magyar Nemzeti Bank elnöke, hogy rendeletben állapítsa meg az 1. § (1) bekezdés a-e) és m) pontjában meghatározott szolgáltatók tekintetében:]

„i) a tényleges tulajdonos személyazonosságának megállapítása érdekében megteendő intézkedésekre”

[vonatkozó részletszabályokat.]

37. §

A Pmt. 82. § (1) bekezdés a következő c) és d) ponttal egészül ki:

(E törvény:)

„c) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK irányelv (Szolvencia II.), a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv és a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv módosításáról szóló, 2019. december 18-i (EU) 2019/2177 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

d) a pénzügyi és egyéb információk bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítését szolgáló szabályok megállapításáról, valamint a 2000/642/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1153 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek”

(való megfelelést szolgálja.)

38. §

A Pmt. 16. §-ában az „(1) bekezdés b)-e) pontjában” szövegrészek helyébe az „(1) bekezdés b)-f) pontjában” szöveg lép.

39. §

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNBtv.) 39. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az MNB a 4. § (9) bekezdésében meghatározott feladatkörében látja el a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 1. § (1) bekezdés a)–e) és m) pontja szerinti szolgáltatók vonatkozásában a Pmt.-ben, az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvényben, valamint a pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről szóló 2021. évi törvény (a továbbiakban: Afad-törvény) 3. § 11. pontja szerinti szolgáltató minőségében eljáró szolgáltató vonatkozásában az Afad-törvényben meghatározott felügyeleti feladatokat.”

40. §

Az MNBtv. 185. §-a a következő 21. ponttal egészül ki:

(Ez a törvény)

„21. a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK irányelv (Szolvencia II.), a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv és a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv módosításáról szóló, 2019. december 18-i (EU) 2019/2177 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek”

(való megfelelést szolgálja.)

41. §

Az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény 60. §-a a következő (7a) bekezdéssel egészül ki:

„(7a) A fizetési titok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn abban az esetben sem, ha a pénzforgalmi intézmény, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény a pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről szóló törvény alapján szolgáltat adatot.”

42. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 161. § (3) bekezdése a következő b) ponttal egészül ki:

(A banktitok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn abban az esetben sem, ha)

„b) a pénzügyi intézmény a pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó

adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről szóló törvény alapján szolgáltat adatot,”

43. §

Hatályát veszti a Pmt. 25. §-a, 77. § (4) bekezdése és 80. § (5) és (6) bekezdése.

44. §

Hatályát veszti az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 84. § (1) bekezdésének az „ a székhely szerint illetékes gazdasági kamarával, valamint a székhely szerint illetékes önkormányzati jegyzővel” szövegrésze.

45. §

Nem lép hatályba a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi CXIX. törvény 21. és 22. §-a.

Általános indokolás

(Az indokolás az Indokolások Tárában közzétételre kerül.)

A törvény megalkotásával Magyarország uniós kötelezettségének tesz eleget azzal, hogy biztosítja az EU 4. pénzmosás elleni irányelv[1], valamint az azt módosító, 2018. június 19-én megjelent 5. pénzmosás elleni irányelv[2] (a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt uniós jogszabályok a továbbiakban együtt: Irányelv) tényleges tulajdonosi nyilvántartás, valamint a bankszámla- és széfnyilvántartás tagállamok számára előírt létrehozására és működtetésére vonatkozó rendelkezéseinek hazai jogba történő átültetését.

Az Irányelv nyomán pontosításra kerültek a tényleges tulajdonlásra, valamint a központi tényleges tulajdonosi adatbázisra vonatkozó kötelezettségek. Minden tagállamnak létre kell hoznia a tényleges tulajdonosi adatok központi nyilvántartását valamennyi – az adott tagállamban bejegyzett, illetve nyilvántartott – gazdasági és non-profit szervezetről. Az Irányelv követelményként írja elő, hogy a nyilvántartásban tárolt információ megfelelő, pontos és időszerű legyen.

Szintén irányelvi követelmény, hogy az illetékes hatóságok (pénzmosás elleni felügyelet, nyomozóhatóságok, az ügyészség és a bíróság) és a pénzügyi információs egységek minden esetben korlátozás nélkül férjenek hozzá a tényleges tulajdonosra vonatkozó információkhoz. A kötelezett szolgáltatók hozzáférését az általuk végzendő ügyfél-átvilágítás érdekében kell biztosítani. A lakosság bármely tagja számára pedig minimálisan a tényleges tulajdonos nevére, születési évére és hónapjára, a tartózkodási helye szerinti ország nevére és a tényleges tulajdonos állampolgárságára, valamint a tényleges tulajdonosi érdekelttség jellegére és mértékére vonatkozó adatokhoz való hozzáférés biztosítását írja elő az Irányelv. Bizalmi vagyongazdálkodási jogviszony esetében a tényleges tulajdonosi információkhoz való hozzáférés feltétele a jogos érdek igazolása.

A Magyarországon működő nyilvántartások (pl. cégnyilvántartás, civil szervezetek bírósági nyilvántartása) jelenleg nem tartalmazzák a tényleges tulajdonosi adatokat. Az előterjesztésben javasolt megoldás kialakítását megelőzően felvetődött egy olyan modell, amely a meglévő nyilvántartások kibővítésével, illetve a már meglévő eljárási szabályok és csatornák felhasználásával biztosította volna az adatbázisok működését. Ugyanakkor a középtávú kormányzati célok között szerepel a Jogi Személyek Egységes Nyilvántartásának felállítása, amely 2022-2024-ben kezdené meg működését, és venné át a jelenleg szétaprózott formában működő nyilvántartások szerepét – e fejlesztésre tekintettel született meg az a döntés, hogy a pénzmosás elleni központi adatbázisok felállítása miatt ne kelljen fejleszteni a meglévő, de belátható időn belül leváltásra kerülő rendszereken.

Az előterjesztésben bemutatott működési modell a lehető legnagyobb mértékben épít a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi

LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) alapján már jelenleg is működő keretekre és fennálló kötelezettségekre, így széles körben használja fel az annak alapján az érintett szereplőknél már rendelkezésre álló adatokat. Ennek megfelelően a tényleges tulajdonosi adatok központi nyilvántartásának működése a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltatók adatszolgáltatásán alapul, csökkentve ezzel az adatszolgáltatók adminisztratív terhét. Az irányelvben meghatározott nyilvántartások felállításának és működtetésének felelőse Magyarországon a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, mint nyilvántartó hatóság. A nyilvántartások működtetését a NAV nem adóhatósági feladatkörének keretében, sem pedig hatósági tevékenységként, hanem szolgáltatási jellegű feladatként végzi.

A tényleges tulajdonosi nyilvántartásba adatszolgáltatásra kötelezett minden, Magyarországon bejegyzett, illetve nyilvántartásba vett gazdálkodó szervezet, civil szervezet; a bizalmi vagyongazdálkodási jogviszony esetén a bizalmi vagyongazdálkodó; valamint azok a részben állami tulajdonú szervezetek, amelyek legalább 25% nem állami tulajdoni hányaddal rendelkeznek.

Az említett adatszolgáltatásra kötelezett szervezetek tényleges tulajdonosi adatait a fizetési számlát vezető pénzügyintézetek továbbítják a központi nyilvántartás felé mind a nyilvántartás üzembe helyezéséhez szükséges, első körben történő adatszolgáltatás keretében, mind pedig az azt követő rendes működés során. A tényleges tulajdonosi adatokat az adatszolgáltatásra kötelezett szervezet nyilvántartási száma segítségével a NAV nyilvántartó szervként összesíti, és a szervezethez egyedi nyilvántartási azonosítót rendel.

Ha a Pmt. szerinti szolgáltatók (a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltatók kivételével) az ügyfél-átvilágítás keretében vagy azt követően a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatoktól eltérő adatot rögzít, ezt jelzi a nyilvántartást vezető szervnek és közli az általa rögzített adatot. Az illetékes felügyeleti és nyomozóhatóságok, valamint az ügyészség és a bíróság is közölheti az általa megismert adatot a hatósággal, ha eltérést észlel az általa ismert és a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzített tényleges tulajdonosi adatok között.

A szolgáltatói, illetve hatósági, ügyészségi, bírósági és a felügyeletet ellátó szerv által közölt eltérésjelzést a központi nyilvántartás – a bejelentő szervezet feltüntetésével – rögzíti, egyúttal csökkenti az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatainak megbízhatósági indexét, amelyre vonatkozóan a jelzés érkezett. E jelzés alapján a nyilvántartó szerv tájékoztatja az érintett adatszolgáltatót, és felkínálja az adatmódosítás, illetve adat-megerősítés lehetőségét, illetve – jelentősebb fokú csökkenés esetében – felszólítja az adatmódosításra vagy az adat megerősítésére, 60 napos határidő megadásával. A 60 napos határidő eredménytelen elteltét követően az adott szervezettel szemben a törvény alapján, külön hatósági intézkedés nélkül beállnak a jogkövetkezmények.

Az Irányelv alapján szükséges továbbá kialakítani egy központi nyilvántartást vagy központi elektronikus adat-visszanyerési rendszert, amely segítségével időben azonosíthatók a hitelintézetek által az adott tagállam területén kezelt, fizetési számlával, illetve széffel

rendelkező vagy ezek felett ellenőrzést gyakorló természetes vagy jogi személyek (a bankszámlák, illetve a széfszolgáltatások központi nyilvántartása).

Az előterjesztés szerint javasolt modell alapján a központi bankszámla- és széfnyilvántartás esetében az e szolgáltatást nyújtó pénzügyintézetek, illetve széfszolgáltatók küldik meg a szükséges adatokat a nyilvántartást vezető szerv részére. A bűnüldözési szervek hatékony fellépéséhez megfelelő, naprakész adatok rendelkezésre állása érdekében az adatváltozásokról rövid határidővel szükséges tájékoztatást adni.

A fentiekén túlmenően az előterjesztés biztosítja a Pmt. ügyfél-átvilágításra vonatkozó egyes rendelkezései módosítását, tekintettel arra, hogy gyakorlati tapasztalatok alapján szükségessé vált az ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata: az előterjesztés elsősorban az egyszerűsített ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezések rugalmasabbá tételére tesz javaslatot, csökkentve az adatszolgáltatók adminisztratív terheit, egyúttal biztosítva a hatékony végrehajtást.

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/843 irányelve (2018. május 30.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról

Részletes indokolás

1-2. §

Az Irányelv alapján az EU egyes tagállamainak területén bejegyzett társaságok és egyéb jogi entitások kötelesek a tényleges tulajdonosaikról megfelelő, pontos és naprakész információkat beszerezni és nyilvántartani, valamint ezen információkat kötelesek a szolgáltatók részére átadni az ügyfél-átvilágítás során. A tagállamok kötelesek továbbá arra, hogy ezen tényleges tulajdonosi információkat egy központi nyilvántartásban tárolják. Az Irányelv kiterjeszti ezen kötelezettséget a bizalmi vagy kezelési jogviszonyokra is.

Az Irányelv rendelkezéseinek megfelelően a Tervezet meghatározza, hogy mely szervezetek minősülnek *adatszolgáltatásra kötelezetteknek* a tényleges tulajdonosi nyilvántartásba, amelyre tekintettel a Tervezet hatálya kiterjed a Magyarország területén nyilvántartásba vett a (polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti) gazdálkodó szervezetek jelentős részére, meghatározott

civil szervezetekre, a részben állami tulajdonú szervezetek (az állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó egyéb jogi személy) közül a legalább 25%-os nem állami tulajdoni hányadúakra, valamint bizalmi vagyongazdálkodási jogviszony esetén a bizalmi vagyongazdálkodóra.

Fentieknek megfelelően a Tervezet *hatálya* kiterjed a Magyarországon nyilvántartásba vett következő *szervezetekre*: betéti társaság, közkereseti társaság, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság, európai részvénytársaság, egyesülés, európai gazdasági egyesülés, európai területi társulás, szövetkezet, lakásszövetkezet, európai szövetkezet, vízgazdálkodási társulat, erdőbirtokossági társulat, a külföldi székhelyű vállalat magyarországi fióktelepe, állami vállalat, egyéb állami gazdálkodó szerv, egyes jogi személyek vállalata, közös vállalat, végrehajtói iroda, közjegyzői iroda, ügyvédi iroda, szabadalmi ügyvivői iroda, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, magánnyugdíjpénztár, egyéni cég, egyesület, alapítvány, köztestület, valamint a jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó jogi személy.

A Tervezet bizonyos szervezetek hatály alá tartozása vonatkozásában speciális (kivételi) rendelkezéseket határoz meg, a Pmt. tényleges tulajdonos fogalmával és azonosításával kapcsolatos kötelezettségeivel való összhang megteremtése érdekében.

Nem tartozik a törvény hatálya alá:

részvénytársaságok és európai részvénytársaságok közül a szabályozott piacon jegyzett azon részvénytársaság és európai részvénytársaság, amelyre a közösségi jogi szabályozással vagy azzal egyenértékű nemzetközi előírásokkal összhangban lévő közzétételi követelmények vonatkoznak;

< >az egyesületek közül a párt, a szakszervezet és a kölcsönös biztosító egyesület; az alapítványok közül a közalapítvány és a pártalapítvány.

Az állami vállalat és a jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó jogi személy pedig kizárólag abban az esetben tartozik a Tervezet hatálya alá, amennyiben annak állami vagy önkormányzati tulajdoni hányada közvetlenül vagy közvetve nem éri el a 75%-ot.

A Tervezet hatálya a fentiekén túlmenően kiterjed a bizalmi vagyongazdálkodási jogviszonyokra is, amennyiben a bizalmi vagyongazdálkodó: bizalmi vagyongazdálkodói tevékenységét Magyarországon területén végzi; bizalmi vagyongazdálkodói tevékenységét nem Magyarországon területén vagy az Európai Unió más tagállamában végzi, de a bizalmi vagyongazdálkodási jogviszony keretében Magyarországon területén üzleti kapcsolatot létesít vagy ingatlant szerez; továbbá a felsoroltaktól eltérő jogviszony keretében végez bizalmi vagyongazdálkodói tevékenységet Magyarországon területén, és e jogviszony keretében Magyarországon területén üzleti kapcsolatot létesít vagy ingatlant szerez.

A bizalmi vagyonkezelési jogviszonyok esetén a bizalmi vagyonkezelő köteles adatszolgáltatóként a Tervezet szerinti kötelezettségekből adódó feladatok teljesítésére.

A Tervezet hatálya a Magyar Nemzeti Bankra (a továbbiakban: MNB) kizárólag a felügyeleti tevékenysége, továbbá azon rendelkezések tekintetében terjed ki, ahol a Tervezet az MNB-t kifejezetten nevesíti (ezen rendelkezések a Tervezet központi bankszámla-nyilvántartásra vonatkozó rendelkezései, az MNB által vezetett fizetési számlák kapcsán fennálló adatközlési kötelezettségére tekintettel).

A Tervezet alapján a tényleges tulajdonosi nyilvántartás felé történő adatszolgáltatás a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltatókon (számlavezetőkön) keresztül történik, a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítás, valamint adatmódosulás miatti frissítés alapján. A számlavezetők felé történő adatszolgáltatás azonban az adatszolgáltatók kötelezettsége és felelőssége.

A *tényleges tulajdonos fogalmát* a Tervezet az értelmező rendelkezések között definiálja és a fogalom a Pmt. tényleges tulajdonos fogalmára tartalmaz visszautalást (a természetes személy ügyfél tényleges tulajdonosára vonatkozó rendelkezés kivételével).

A Tervezet alapján az adatszolgáltatási háttér megteremtéséhez és működtetéséhez kapcsolódó feladatokat, azaz a tényleges tulajdonosi nyilvántartás, valamint a központi bankszámla- és széfnyilvántartás felállításának és működtetésének feladatait a *Nemzeti Adó- és Vámhivatal* (a továbbiakban: NAV) látja el, nem adóhatósági feladatkörének keretében. Erre tekintettel a NAV a központi nyilvántartásokat nem hatósági nyilvántartásként vezeti.

3. §

A Tervezet Értelmező rendelkezései a Tervezet alkalmazása szempontjából legfontosabb kategóriák, fogalmak magyarázatát tartalmazzák (így többek között tényleges tulajdonosi nyilvántartás, a központi bankszámla- és széfnyilvántartás, a számlavezető, a tényleges tulajdonos, valamint a TT index meghatározását).

4. §

A Tervezet alapján a tényleges tulajdonosi nyilvántartás az *adatszolgáltatók* következő adatait tartalmazza: nemzeti nyilvántartási száma; neve, rövidített neve; székhelye, természetes személy bizalmi vagyonkezelő esetén lakcíme (ennek hiányában tartózkodási helye); adószáma (ha ilyennel rendelkezik); cégjegyzékszám vagy egyéb nyilvántartási száma; európai egyedi azonosítója (ha ilyennel rendelkezik).

A tényleges tulajdonosi nyilvántartás ezen túlmenően tartalmazza az *adatszolgáltató tényleges tulajdonosának* (vagy tulajdonosainak) következő adatait is: családi és utóneve; születési családi és utóneve, állampolgársága; születési helye, ideje; lakcíme (ennek hiányában tartózkodási helye); a tulajdonosi érdekesség jellege és mértéke (szavazati jog vagy tulajdoni hányad és ennek százalékos aránya; meghatározó befolyás; az alapítvány esetében meghatározott tényleges

tulajdonosi kategóriák; a bizalmi vagyonekezelési jogviszonyra meghatározott tényleges tulajdonosi kategóriák; vezető tisztségviselő.

A nemzeti nyilvántartási szám a nyilvántartó szerv által az adatszolgáltató mellé rendelt azonosító szám. Az adatszolgáltató és az adatszolgáltató tényleges tulajdonosának meghatározott adatai pedig a Pmt. alapján elvégzett ügyfél-átvilágítási intézkedések (a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél azonosítása és személyazonosságának igazoló ellenőrzése a Pmt. 7. §-a alapján, valamint a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél tényleges tulajdonosának azonosítása és személyazonosságának igazoló ellenőrzése a Pmt. 9. §-a alapján) végrehajtása során kerülnek a számlavezető szolgáltató által rögzítésre.

A Tervezet rögzíti, hogy a tényleges tulajdonosi nyilvántartás nem minősül közhiteles hatósági nyilvántartásnak.

5-6. §

Az Irányelv alapján az EU egyes tagállamainak területén bejegyzett *gazdasági társaságok és egyéb jogi entitások* kötelesek a tényleges tulajdonosaikról megfelelő, pontos és naprakész információkat beszerezni és nyilvántartani, valamint ezen információkat kötelesek a szolgáltatók részére átadni az ügyfél-átvilágítás során. Ezen túlmenően a gazdasági társaságok és egyéb jogi entitások *tényleges tulajdonosai* kötelesek a gazdasági társaságok és egyéb jogi entitások rendelkezésére bocsátani valamennyi olyan információt, amelyekre ezen kötelezettségnek való megfelelés érdekében szükségük van.

Az Irányelv alapján az EU egyes tagállamainak területén működő *bizalmi vagyonekezelők* is kötelesek a tényleges tulajdonosaikról megfelelő, pontos és naprakész információkat beszerezni és nyilvántartani. Bizalmi vagyonekezelők esetében e tényleges tulajdonosi információk kiterjednek a vagyone rendelő(k)re, a vagyone kezelő(k)re, a vagyone kezelést ellenőrző személyekre, a kedvezményezettre vagy a kedvezményezettek csoportjára, valamint a kezelt vagyone fölött tényleges irányítást gyakorló más természetes személy adataira is.

Erre tekintettel a Tervezet kimondja, hogy az *adatszolgáltatók* kötelesek nyilvántartani a tényleges tulajdonosaikra vonatkozó (a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzítendő, a Tervezet 4. § (1) bekezdés g) pontjában meghatározott) adatokat, valamint kötelesek gondoskodni ezen adatok naprakészen tartásáról.

Ezen kötelezettség teljesítése érdekében a Tervezet alapján az adatszolgáltató köteles gondoskodni arról is, hogy *tényleges tulajdonosa* ezen (a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzítendő, a Tervezet 4. § (1) bekezdés g) pontjában meghatározott) adatok megváltozása esetén tizenöt napon belül tájékoztassa őt a megváltozott adatokról.

7. §

Az Irányelv alapján a tagállamok kötelesek arra, hogy a megfelelő, pontos és időszerű tényleges tulajdonosi információkat egy központi nyilvántartásban tárolják. Az Irányelv kiterjeszti ezen kötelezettséget a bizalmi vagyonkezelési jogviszonyokra is.

Az irányelvi kötelezettségek teljesítése érdekében a Tervezet megállapítja a tényleges tulajdonosi nyilvántartás első alkalommal történő feltöltésének (ősfeltöltésének), valamint ezt követő *rendes adatfeltöltésének (adatmódosításának)* végrehajtásához szükséges rendelkezéseket. A tényleges tulajdonosi nyilvántartás első alkalommal történő feltöltését (ősfeltöltését) biztosító részletszabályok a Tervezet későbbi szakaszában (az Átmeneti rendelkezések között) kerülnek meghatározásra, a 7. § a rendes adatfeltöltésről (adatmódosításról) rendelkezik.

A Tervezet alapján az adatfeltöltés (adatmódosítás) a *fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltatókon (számlavezetőkön) keresztül* történik, a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítás, valamint adatmódosulás miatti frissítés alapján. A számlavezetők felé történő adatszolgáltatás azonban az adatszolgáltatók kötelezettsége és felelőssége.

A Tervezet alapján a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató (számlavezető) a fizetési számla vezetéséhez kapcsolódóan az adatszolgáltató vonatkozásában a Pmt. alapján az ügyfél-átvilágítás keretében rögzített tényleges tulajdonosi adatokat továbbítja a nyilvántartó szervhez. A számlavezető az ügyfél-átvilágítás keretében a Pmt. 9. §-a alapján köteles a tényleges tulajdonost azonosítani (alapesetben az adatszolgáltató által adott nyilatkozat alapján) és a személyazonosság igazoló ellenőrzését elvégezni. A Pmt. 12. § (3) bekezdése alapján pedig az adatszolgáltató köteles értesíteni a számlavezetőt az adatokban bekövetkezett változásról 5 munkanapon belül.

A számlavezető a nyilvántartásában rendelkezésre álló tényleges tulajdonosi adatokat, valamint az egyes adatok rögzítésének dátumát összesítetten küldi meg a nyilvántartó szervnek, minden naptári hónap utolsó napját követő 5 napon belül.

A Tervezet rendelkezik arról, hogy a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban a számlavezető által végzett adattovábbítás alapján rögzített tényleges tulajdonosi adatok TT indexe 10 pont. (A TT index eltérésjelzések alapján történő módosítására és ennek jogkövetkezményeire vonatkozó részletszabályokról a Tervezet a későbbi szakaszaiban rendelkezik.)

A Tervezet alapján a számlavezetőt jóhiszeműség esetén abban az esetben sem terheli polgári jogi vagy büntetőjogi felelősség a nyilvántartó szerv felé történő adattovábbítás vonatkozásában, ha az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatai „bizonytalan” vagy megbízhatatlan minősítést kapnak, vagy ha az adatszolgáltató vonatkozásában jogkövetkezmények kerülnek alkalmazásra.

A Tervezet az adatvédelmi követelményekre tekintettel rendelkezik az adatok rögzítésének és megőrzésének szabályairól a tényleges tulajdonosi nyilvántartás esetében. A Tervezet rögzíti, hogy a nyilvántartó szerv mely adatok *rögzítésére* köteles és jogosult: a nyilvántartó szerv rögzíti

a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban a számlavezető által továbbított tényleges tulajdonosi adatokat és azok változását, valamint az adatbenyújtás és az adatváltoztatás időpontját. A nyilvántartó szerv egy adott adatszolgáltatóról érkező több adatszolgáltatásból kizárólag azokat az adatokat jeleníti meg aktuálisként, amelyeket a számlavezető későbbi időpontban rögzített (azaz amelyek a legkésőbbi adatrögzítési időponthoz köthetőek). Ezen rendelkezés alapján tehát a központi adatbázisok az első alkalommal történő feltöltéstől (ősfeltöltéstől) kezdve minden adatot és adatváltozást tárolnak, az adatváltozás időpontjának rögzítésével.

A Tervezet alapján a nyilvántartó szerv az adatszolgáltatónak a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatait az adatszolgáltató jogutód nélküli megszűnésétől számított 8 évig köteles *megőrizni*. (Mindez összhangban áll a Pmt. 56-57. §-ában a szolgáltatók számára meghatározott Pmt. szerinti kötelezettségek teljesítésével, így többek között az ügyfél-átvilágítással, illetve az üzleti kapcsolat létesítésével összefüggésben keletkezett adatok megőrzésére előírt határidővel.)

8-9. §

Az Irányelv értelmében a felállított központi adatbázis tartalmához az illetékes hatóságok és a pénzügyi információs egységek számára korlátozás nélküli hozzáférés biztosítása szükséges, míg a szolgáltatók hozzáférését az ügyfél-átvilágítás keretében szükséges biztosítani. Harmadik személyek pedig alapesetben kizárólag meghatározott (a tényleges tulajdonos nevére, születési évére és hónapjára, a tartózkodási helye szerinti ország nevére, állampolgárságára, valamint a tényleges tulajdonosi érdekeltség jellegére és mértékére vonatkozó) adatokhoz férhetnek hozzá.

A bizalmi vagyonkezelőkre vonatkozó információk esetében pedig az Irányelv harmadik személyeknek kizárólag abban az esetben biztosít hozzáférést, ha bizonyítani tudják jogos érdeküket, vagy olyan bizalmi vagyonkezelési konstrukció tekintetében nyújtanak be kérelmet, amely gazdasági társaságban többségi befolyással rendelkezik. Ezen túlmenően fontos korlátozás ezen esetben is, hogy harmadik személyek alapesetben kizárólag meghatározott (a tényleges tulajdonos nevére, születési évére és hónapjára, a tartózkodási helye szerinti ország nevére, állampolgárságára, valamint a tényleges tulajdonosi érdekeltség jellegére és mértékére vonatkozó) adatokhoz férhetnek hozzá.

Az Irányelv alapján a tagállamok a hozzáférést online regisztrációhoz és/vagy díjfizetéshez is köthetik. Biztosítani szükséges továbbá, hogy az adatbázisban szereplő információkat az illetékes hatóságok és a pénzügyi információs egységek időben és díjmentesen képesek legyenek továbbítani más tagállamok illetékes hatóságainak és pénzügyi információs egységeinek.

Az Irányelv rendelkezéseinek való megfelelés érdekében a Tervezet részletes rendelkezéseket tartalmaz a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatokhoz való hozzáférés vonatkozásában.

Az Irányelv rendelkezéseinek megfelelően a Tervezet 8. §-a a tényleges tulajdonosi

nyilvántartásban tárolt valamennyi adathoz korlátlan és azonnali hozzáférést biztosít [a Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (KKSZB) Központi Elektronikus Ügyintézési Szolgáltatás (KEÜSZ) igénybevételével]: a *hatóságok* [azaz a pénzügyi információs egységként működő hatóság (NAV Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda), a nyomozó hatóság, a nemzetbiztonsági szolgálat, a rendőrségről szóló törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv, valamint a rendőrség terrorizmust elhárító szerve, továbbá az állami adó- és vámhatóság (NAV)], az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szervek részére, jogszabályban meghatározott feladataik ellátása érdekében. A hatóságok, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szervek a hozzáférésért díj fizetésére nem kötelesek. A nyilvántartó szerv a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 40. § (1) bekezdésére tekintettel alakítja ki és működteti az információátadás rendszerét. A hatóságok, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szervek a tényleges tulajdonosi nyilvántartás adatait jogosultak kiadni az EU tagállamok, illetve harmadik országok társhatóságainak, a Tervezetben meghatározott adatvédelmi garanciák biztosítása mellett.

A Tervezet alapján a Pmt. hatálya alá tartozó *szolgáltatók* a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítási intézkedések végrehajtása érdekében hozzáféréssel rendelkeznek a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatokhoz. A Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók a hozzáférésért díj fizetésére nem kötelesek, tekintettel arra, hogy kötelesek a nyilvántartást figyelemmel kíséreni, és a nyilvántartó szervvel közölni, ha eltérést észlelnek az általuk ismert és a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzített tényleges tulajdonosi adatok között, ezzel hozzájárulva a nyilvántartás adatminőségének javításához.

Az Irányelv rendelkezéseinek megfelelően a szolgáltatók (a Pmt. 9. §-a alapján) az ügyfél-átvilágítási intézkedések végrehajtása (és ennek keretében a tényleges tulajdonos azonosítása és személyazonosságának igazoló ellenőrzése) során nem hagyatkozhatnak kizárólag a tényleges tulajdonosi nyilvántartás adataihoz történő hozzáférésre, azaz a tényleges tulajdonosi nyilvántartásból történő adatlekérdezés önmagában nem elegendő intézkedés a tényleges tulajdonos azonosítására, adatainak ellenőrzésére.

Az adatszolgáltatók és a tényleges tulajdonosok a róluk, illetve tényleges tulajdonosaikról nyilvántartott adatokat, valamint az azok kapcsán érkezett eltérési jelzésekhez kapcsolódó adatokat megismerhetik.

A Tervezet rendelkezik arról, hogy *harmadik személyek* – az adatszolgáltató nevének vagy rövidített nevének megadásával – megismerhetik az adatszolgáltató tényleges tulajdonosának a tényleges tulajdonosi adatbázisban nyilvántartott adatait [azaz a Tervezet 4. § (1) bekezdés g) pontjában meghatározott adatokat], egyedi adatszolgáltatási kérelmet nyújthatnak be ezen adatok megismerése érdekében. Harmadik személyek nem jogosultak azonban az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatbázisban nyilvántartott egyéb adatai [azaz a Tervezet 4. § (1) bekezdés a)-f) és h) pontjában meghatározott adatok] megismerésére.

A Tervezet alapján harmadik személy abban az esetben igényelhet adatot (egyedi adatszolgáltatás keretében vagy írásbeli kérelem benyújtásával) a *bizalmi vagyonkezelési jogviszony* tényleges tulajdonosi adataira (azaz a Tervezet 4. § (1) bekezdés g) pontjában meghatározott adatokra) vonatkozóan, ha az adat felhasználásának célját és az adat megismeréséhez fűződő (pénzmosás és terrorizmus finanszírozás elleni küzdelemhez kapcsolódó) jogos érdekét okirattal igazolja. A Tervezet példálózó jelleggel felsorolja azokat az eseteket, amelyeknél az adatigénylő jogos érdeke igazoltnak tekintendő.

Ezen túlmenően a harmadik személy írásbeli kérelem benyújtásával adatot igényelhet a bizalmi vagyonkezelési jogviszony tényleges tulajdonosi adataira (azaz a Tervezet 4. § (1) bekezdés g) pontjában meghatározott adatokra) vonatkozóan abban az esetben, ha a bizalmi vagyonkezelési jogviszony keretében kezelt vagyon jogi személyben vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben közvetlen vagy közvetett módon többségi befolyásra feljogosító vagyonelemet tartalmaz.

Harmadik személyek a hozzáférésért díj fizetésére kötelesek. Ezen díjfizetési kötelezettség alól az adatszolgáltató a saját tényleges tulajdonosi adataihoz való hozzáférés esetén mentesül.

A Tervezet 9. §-a rendelkezik a bizalmi vagyonkezelési jogviszony tényleges tulajdonosi adataira vonatkozó harmadik személyek általi adatigénylés esetén benyújtandó *előzetes engedélyezés iránti kérelemről* és az ehhez kapcsolódó eljárási részletszabályokról.

A Tervezet alapján harmadik személy a bizalmi vagyonkezelési jogviszony tényleges tulajdonosi adataira vonatkozó adatigénylés teljesítése érdekében előzetes engedélyezés iránti kérelmet köteles benyújtani a felhasználási cél és a jogos érdek, valamint a többségi befolyásra feljogosító vagyonelem fennállásának igazolása érdekében a pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős pénzügyminiszterhez.

A kérelemnek tartalmaznia kell a felhasználási célra és a jogos érdek fennállására, valamint a többségi befolyásra feljogosító vagyonelemre vonatkozó összes adatot, tényt, körülményt, valamint mellékelni kell az ezeket igazoló okiratokat. A kérelem elbírálása során a miniszter 30 napos ügyintézési határidővel, egyebekben az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény előírásai szerint vizsgálja meg az adathozzáférés feltételeinek teljesülését. A harmadik személy a nyilvántartást vezető szervhez benyújtott adatigénylés iránti kérelméhez köteles mellékelni a miniszter által kiadott előzetes engedélyt (ezen előzetes engedély nélkül adatigénylést nem tud benyújtani ezen esetben).

10-12. §

Az Irányelv alapján a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt információk *megfelelőek, pontosak és időszerűek legyenek*, és ennek érdekében kötelesek megfelelő mechanizmusok (eljárásrendek) bevezetésére. E mechanizmusok (eljárásrendek) többek között elő kell, hogy írják a szolgáltatók és adott esetben az illetékes

hatóságok részére, hogy *jelentsék, ha bármilyen eltérést észlelnek* a tényleges tulajdonosokra vonatkozóan a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban található, illetve a rendelkezésükre álló információk között.

Eltérésekre vonatkozó jelentés esetén a tagállamok kötelesek gondoskodni *az eltérések időben történő rendezését szolgáló megfelelő intézkedésekről*, és arról, hogy – adott esetben – ezt időközben külön jelezzék a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban.

Az Irányelv ezen kötelezettséget a bizalmi vagytonkezelési jogviszonyok tényleges tulajdonosi adataira is előírja.

Az Irányelv rendelkezéseinek végrehajtása érdekében a Tervezet részletes rendelkezéseket határoz meg az eltérések hatósági és szolgáltatói jelzése vonatkozásában.

A Tervezet 10. §-a alapján a *hatóságok*, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szervek jelezhetik a nyilvántartást vezető szervnek, ha eltérést észlelnek az általuk ismert és a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzített tényleges tulajdonosi adatok között, és közlik az általuk ismert tényleges tulajdonosi adatokat. A Tervezet alapján a hatóságok, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szervek saját döntési jogkörükben mérlegelhetik a jelzés megtételének szükségességét, ez nem kötelezettséggé kerül előírásra a számukra.

A Tervezet 11. §-ának rendelkezései alapján a *szolgáltatók* kötelesek az általuk észlelt eltérések jelzésére és az általuk ismert tényleges tulajdonosi adatok közlésére, a Tervezetben meghatározott feltételek fennállása esetén. Ezen kötelezettség alól kivételt képeznek a számlavezetők (tekintettel az általuk végzett rendes adatfeltöltési kötelezettségre). A Tervezet rendelkezik arról, hogy amennyiben a szolgáltató a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítás (Pmt. 7-10. §) keretében vagy azt követően, a tényleges tulajdonos azonosítása és személyazonosságának ellenőrzése során (Pmt. 9. §) a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatoktól eltérő adatot rögzít, ezt 5 munkanapon belül köteles jelezni a nyilvántartást vezető szervnek. A szolgáltató ezen jelzés keretében köteles közölni az általa rögzített adatokat és az adatrögzítés időpontját is. A szolgáltatók esetében tehát fontos feltétele az eltérések jelzésének, hogy a szolgáltató legalább megkezdje a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítást, és fontos kötelezettség, hogy az eltérés jelzése esetén közölnie kell az általa rögzített eltérő adatokat és az adatrögzítés időpontját is. A Tervezet ezen esetben kimondja, hogy a szolgáltató az eltérés jelzését követően ugyanarra a tényleges tulajdonosi adatra vonatkozó eltérésről 30 napon belül nem jogosult újabb jelzés küldésére.

Fontos megjegyezni azonban, hogy az eltérési jelzésekre csak akkor van szükség, ha az észlelt eltérés a tényleges tulajdonosok személyét vagy a tényleges tulajdonosi érdekesség jellegét érinti. Ezzel szemben nem szükséges eltérési jelzés akkor, ha az csak elírást vagy a nyilvántartott adatok olyan eltérését mutatja, amelynek nincs érdemi hatása a tényleges tulajdonosok azonosítására, a tényleges tulajdonosi viszonyok meghatározására.

A Tervezet 12. §-a a *nyilvántartó szerv* eljárási szabályairól rendelkezik az eltérések hatósági és szolgáltatói jelzéséhez kapcsolódóan, valamint szabályozza a *TT index* módosulására vonatkozó részletszabályokat.

A Tervezet alapján a nyilvántartó szerv a hatóságok, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szervek, valamint a szolgáltatók által jelzett eltérést és a jelzett tényleges tulajdonosi adatot *rögzíti* a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban, valamint *csökkenti a megbízhatósági indexet* a Tervezet erre vonatkozó részletszabályai alapján. [A Tervezet (7. § (2) bekezdése)] rendelkezik arról, hogy a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban a számlavezető által végzett adattovábbítás alapján rögzített tényleges tulajdonosi adatok TT indexe 10 pont.] A Tervezet rendelkezései szerint a TT index hatósági bejelentés esetén 2 ponttal, szolgáltatói bejelentés esetén 1 ponttal csökken.

Amennyiben a TT index a bejelentések nyomán 8 pont alá csökken, úgy az adatszolgáltató tényleges tulajdonosi adatai (automatikusan) „*bizonytalan*” besorolást kapnak. A nyilvántartást vezető szerv a „*bizonytalan*” minősítés tényéről 5 munkanapon belül írásban tájékoztatja az adatszolgáltatót (közvetlenül a Cégkapun vagy Hivatali Kapun keresztül), és felhívja figyelmét a nyilvántartásban tárolt tényleges tulajdonosi adatok megerősítésének vagy módosításának lehetőségére (a számlavezetőn keresztül, a Tervezet 7. §-ában szabályozott rendes adatfeltöltésre előírt eljárásnak megfelelően). Amennyiben az adatszolgáltató ezt követően megerősíti vagy módosítja a tényleges tulajdonosi adatokat, a nyilvántartást vezető szerv a TT index értékét 10 pontra állítja vissza (azaz teljes mértékben megbízhatónak fogadja el).

Amennyiben a további jelzések nyomán a TT index 6 pont alá csökken, arról a nyilvántartást vezető szerv 5 munkanapon belül írásban tájékoztatja az adatszolgáltatót (közvetlenül a Cégkapun vagy Hivatali Kapun keresztül) és felszólítja a tényleges tulajdonosi adatok megerősítésének vagy módosításának elvégzésére, 5 napos határidő megadásával (a számlavezetőn keresztül, a Pmt. 12. §-ában szabályozott eljárásnak megfelelően) annak érdekében, hogy az adatok legkésőbb az értesítés átvételétől számított 60 napon belül a nyilvántartásban naprakészen rendelkezésre állhassanak. Amennyiben az adatszolgáltató ezt követően megerősíti vagy módosítja a tényleges tulajdonosi adatokat, a nyilvántartást vezető szerv a TT index értékét 10 pontra állítja vissza (azaz teljes mértékben megbízhatónak fogadja el). Ha a kérdéses adathoz kapcsolódóan 60 napos határidőn belül nem érkezik módosítás vagy megerősítés, az adatszolgáltató „*megbízhatatlan*” minősítést kap.

13-14. §

A Tervezet rendelkezik arról, hogy a „*megbízhatatlan*” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkező adatszolgáltató vonatkozásában mely jogkövetkezmények állnak be a törvény erejénél fogva a nyilvántartó szerv által nyilvánosan közzétett adatok alapján, külön hatósági intézkedés nélkül az adatszolgáltató vonatkozásában.

Ha az adatszolgáltató a TT index 6 pont alá csökkenését követő 60 napon belül nem intézkedik

az adatok módosításáról vagy megerősítéséről, úgy a tényleges tulajdonosi adatok „megbízhatatlan” minősítést kapnak. A „megbízhatatlan” minősítésű vagy 180 napot meghaladó ideig „bizonytalan” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkező adatszolgáltatók esetében a nyilvántartó szerv az adatszolgáltató nevét és nyilvántartási számát, valamint a minősítés tényét honlapján közzéteszi (azaz nyilvános listát készít ezen adatszolgáltatókról).

A Tervezet alapján a „megbízhatatlan” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkező adatszolgáltatót a szolgáltató köteles a Pmt. szerint magas kockázatúnak tekinteni és köteles végrehajtani a Pmt.-ben meghatározott fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket. [A „megbízhatatlan” minősítés ténye a Pmt. 16. § (1) bekezdésében is feltüntetésre kerül, mint magas kockázatú esetkör, és ez alapján a szolgáltató köteles a Pmt. 16. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket elvégezni.] Ezen túlmenően a szolgáltató megtagadja a „megbízhatatlan” minősítésű tényleges tulajdonosi adatokkal rendelkező adatszolgáltató által kezdeményezett, négy millió-ötszáz ezer forintot elérő összegű ügylet teljesítését (a tényleges tulajdonosra vonatkozó adat megerősítéséig vagy módosításáig).

15-16. §

Az adatszolgáltató jogos érdekeinek védelme érdekében a Tervezet biztosítja, hogy az általánosan nyitva álló adatmódosítási lehetőségen, illetve a Tervezetben meghatározott jogkövetkezmények bekövetkeztében megteendő adatmódosításon vagy adat-megerősítésen túl az adatszolgáltató panasszal élhessen abban az esetben, ha rá a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzített adatok nem kielégítő megbízhatósága miatt valamely negatív jogkövetkezmény beáll.

A panaszt a pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszterhez kell benyújtani. A panasz benyújtásának feltétele, hogy az adatszolgáltató ezt megelőzően valamely számlavezetőjénél már kezdeményezte a jogkövetkezményt kiváltó tényleges tulajdonosi adatának módosítását vagy megerősítését, ez azonban nem szüntette meg a jogkövetkezményt. Az adatszolgáltató által benyújtandó panasznak tartalmaznia kell az adatszolgáltatónak a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban való azonosítását elősegítő azonosító adatait. A panaszban be kell mutatni a jogkövetkezmény fennállásának tényét, valamint a számlavezetőnél elvégzett adatmódosítást. Az adatszolgáltatónak meg kell jelölnie, hogy mely nyilvántartott adatainak módosítását kéri, megjelölve a nyilvántartásban általa rögzíteni kérte tényleges tulajdonosi adatokat. A panaszban tartalmaznia kell azokat a bizonyítékokat (pl. cégkivonatok), amelyekre hivatkozva az adatszolgáltató kéri az adatok módosítását.

A panaszt a miniszter 30 napos határidővel, egyebekben az általános közigazgatási rendtartás szabályai szerint bírálja el. Hiányos panasz esetén 15 napos határidővel hiánypótlásra van lehetőség. A panasz kedvező elbírálása esetén a miniszter utasítja a nyilvántartó hatóságot az adatszolgáltató által kért adatmódosítás elvégzésére, és az új adatokhoz kapcsolódó TT index 10 pontra való módosítására. Az Ákr. 47. § (1) bekezdése alapján a feltételeknek eleget nem tevő panasz (az adatszolgáltatóra nincs érvényben egyetlen jogkövetkezmény sem; jogkövetkezmény

fennállása ellenére nem történt meg a számlavezetőnél az adatmódosítás), illetve az eredménytelen hiánypótlás esetén a panaszkezelési eljárást hivatalból meg kell szüntetni. Az Ákr. 116. § (4) bekezdése értelmében a panaszkezelési eljárás megszüntetése, illetve az elsőfokú érdemi döntés ellen fellebbezésnek nincs helye, tekintettel arra, hogy az elsőfokú döntést központi államigazgatási szerv vezetője hozza.

17. §

Az Irányelv alapján a tagállamok kötelesek gondoskodni a tényleges tulajdonosi nyilvántartások összekapcsolásáról az (EU) 2017/1132 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel létrehozott európai központi platformon keresztül, a központi nyilvántartások összekapcsolására szolgáló, az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvben említett rendszerhez szükséges műszaki előírások és eljárások megállapításáról szóló 2020. március 10-i, (EU) 2021/369 bizottsági végrehajtási rendeletnek megfelelően.

A nyilvántartó szerv az európai központi platform részére az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelvében meghatározott központi nyilvántartások összekapcsolásához szükséges műszaki előírásokat és eljárásokat megállapító bizottsági végrehajtási rendeletnek megfelelően a nyilvántartó szerv biztosítja az Európai Unió más tagállamaiban működő tényleges tulajdonosi nyilvántartásban tárolt adatokhoz hozzáféréssel rendelkező adatigénylők számára is az adatszolgáltatást.

18-20. §

Az Irányelv alapján a tagállamok kötelesek olyan központi automatizált mechanizmust (például központi nyilvántartást) létrehozni, amelynek segítségével időben azonosíthatóak a hitelintézetek által az adott tagállam területén kezelt, nemzetközi bankszámla-azonosítóval azonosított fizetési számlával vagy bankszámlával, illetve széffel rendelkező vagy ezek felett ellenőrzést gyakorló természetes vagy jogi személyek. Az Irányelv részletes rendelkezéseket tartalmaz ezen központi mechanizmusok (központi nyilvántartások) kötelező adattartalma, valamint az ezekhez történő hozzáférés vonatkozásában.

Az Irányelv alapján a Tervezet részletes rendelkezéseket határoz meg a központi bankszámla- és széfnylvántartás létrehozása és működtetése vonatkozásában.

A Tervezet alapján a központi bankszámla- és széfnylvántartás felállításának és működtetésének feladatait (a tényleges tulajdonosi nyilvántartáshoz hasonlóan) a NAV látja el, nem adóhatósági feladatkörének keretében. Erre tekintettel a NAV ezen nyilvántartásokat nem hatósági nyilvántartásként vezeti.

Az irányelvi kötelezettségek teljesítése érdekében a Tervezet megállapítja a központi bankszámla- és széfnylvántartás első alkalommal történő feltöltésének (ősfeltöltésének), valamint ezt követő *rendes adatfeltöltésének (adatmódosításának)* végrehajtásához szükséges rendelkezéseket. Az első alkalommal történő feltöltését (ősfeltöltését) biztosító részletszabályok

a Tervezet későbbi szakaszában (az Átmeneti rendelkezések között) kerülnek meghatározásra, a 18-19. § a rendes adatfeltöltésről (adatmódosításról) rendelkezik.

Az adatfeltöltés (adatmódosítás) a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltatókon (*számlavezetőkön*) és a *széfszolgáltatókon* keresztül történik, az adatfeltöltés (adatmódosítás) ezen szolgáltatók felelőssége és kötelezettsége.

Az Irányelv rendelkezéseinek megfelelően a Tervezet 18. §-a alapján a *központi bankszámla-nyilvántartás* esetében a számlavezető a nyilvántartó szervet a nemzetközi bankszámla-azonosítóval (IBAN) azonosított fizetési számlák következő adatairól tájékoztatja: a számla tulajdonosának családi és utóneve, születési családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési neve (nem természetes személy esetén a tulajdonos szervezet neve és cégjegyzékszám vagy más nyilvántartási száma); a számla felett rendelkezni jogosult személy(ek) családi és utóneve, születési családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési neve; a számla tulajdonosa tényleges tulajdonosának családi és utóneve; a számla száma; a számlavezető neve, rövidített neve; a számlavezetés devizaneme; a számla megnyitásának, illetve megszüntetésének időpontja. A számlavezető az adatközlést legkésőbb a fizetési számlaszerződés megkötését követő 5 munkanapon belül, ezt követően pedig az adatokban bekövetkezett változást követő 5 munkanapon belül köteles teljesíteni. Az adatszolgáltatási kötelezettség nem vonatkozik a SZÉP-kártyák működéséhez megnyitott fizetési számlákra.

A Tervezet rendelkezik az MNB központi bankszámla-nyilvántartás felé fennálló adatközlési kötelezettségéről is az MNB által vezetett fizetési számlák vonatkozásában. Az MNB a nyilvántartó szervet az IBAN-nal azonosított fizetési számlák következő adatairól tájékoztatja: a számla tulajdonosának családi és utóneve, születési családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési neve (nem természetes személy esetén a tulajdonos szervezet neve); a számla száma; a számlavezető neve, rövidített neve; a számlavezetés devizaneme; a számla megnyitásának, illetve megszüntetésének időpontja.

A Tervezet 19. §-a alapján a *központi széf-nyilvántartás* esetében a széfszolgáltató a nyilvántartó szervet a széfszolgáltatási szerződés következő adatairól tájékoztatja: a széf bérlőjének családi és utóneve; születési családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési neve; (nem természetes személy bérlő esetén a tulajdonos szervezet neve és cégjegyzékszám vagy más nyilvántartási száma); a széf felett rendelkezni jogosult személy(ek) családi és utóneve; születési családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési neve; a széfszolgáltató neve, rövidített neve; a széfszolgáltatási szerződés időtartama. A széfszolgáltató az adatközlést legkésőbb a széfszolgáltatási szerződés megkötését követő 5 munkanapon belül, ezt követően pedig az adatokban bekövetkezett változást követő 5 munkanapon belül köteles teljesíteni.

Az Irányelv rendelkezéseinek való megfelelés érdekében a Tervezet részletes rendelkezéseket tartalmaz a központi bankszámla- és széfnnyilvántartásban tárolt adatokhoz való hozzáférés vonatkozásában.

Az Irányelv rendelkezéseinek megfelelően a Tervezet 20. §-a a központi bankszámla- és széfnyilvántartásban tárolt valamennyi adathoz korlátlan hozzáférést biztosít [a Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (KKSZB) Központi Elektronikus Ügyintézési Szolgáltatás (KEÜSZ) igénybevételével] a *hatóságok* [azaz a pénzügyi információs egységként működő hatóság (NAV Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda), a nyomozóhatóság, az általános rendőri feladatok ellátására létrehozott szerv; a nemzetbiztonsági szolgálatok, a rendőrségről szóló törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv, valamint a rendőrség terrorizmust elhárító szerve, továbbá az állami adó- és vámhatóság (NAV), valamint az önkormányzati adóhatóság és a gazdasági kamarák], az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szervek számára, jogszabályban meghatározott feladatai ellátása érdekében. A nyilvántartó szerv a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 40. § (1) bekezdésére tekintettel alakítja ki és működteti az információátadás rendszerét. A hatóságok, az ügyészség, a bíróság és a felügyeletet ellátó szervek a központi bankszámla- és széfnyilvántartásban tárolt adatokat jogosultak kiadni más európai uniós tagállamok, illetve harmadik országok hatóságának, ügyészségének, bíróságának, és felügyeletet ellátó szervének, a Tervezetben meghatározott adatvédelmi garanciák biztosítása mellett.

21. §

A Tervezet alapján a szolgáltatók feletti *felügyeletet* (azaz a szolgáltatók Tervezetben meghatározott kötelezettségeinek való megfelelésének biztosítását) a Pmt.-ben meghatározott felügyeletet ellátó szervek látják el. A felügyeletet ellátó szervek a felügyeleti tevékenységük gyakorlása során a Pmt.-ben meghatározott eljárást és intézkedéseket (szankciókat) alkalmazzák. [A felügyeletet ellátó szervek eljárására vonatkozó rendelkezéseket, valamint az alkalmazandó intézkedéseket (szankciókat) és azok kiszabásának szabályait a Pmt. 66-71. §-ai tartalmazzák.]

A Tervezet alapján a szolgáltató a Tervezetben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére köteles belső szabályzatot készíteni, amelyre a Pmt. belső szabályzatra vonatkozó speciális rendelkezéseit kell alkalmazni. (A belső szabályzatra vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a Pmt. 65. §-a tartalmazza.) A Tervezet szerinti belső szabályzat (a szolgáltató döntése alapján) részét is képezheti a Pmt. szerinti belső szabályzatnak, de külön dokumentumként is megjelenhet. Ahol viszont a Pmt. speciális előírásokat tartalmaz egyes szolgáltatói szektorok számára, abban az esetben e külön szabályok érvényesülnek az adott szolgáltatók Tervezet szerinti belső szabályzata tekintetében is.

22. §

A Tervezet felhatalmazást ad a Kormánynak arra, hogy a tényleges tulajdonosi nyilvántartás, valamint a központi bankszámla- és széfnyilvántartás vonatkozásában a nyilvántartó szervet rendeletben jelölje ki. Felhatalmazást kap továbbá a Kormány arra, hogy rendeleti szinten határozza meg központi nyilvántartások vezetésére vonatkozó részletes végrehajtási szabályokat.

23. §

A § hatályba léptető rendelkezéseket tartalmaz. A Tervezet főszabályként 2021. május 15-én lép hatályba. A tényleges tulajdonosi adatok rendszeres frissítésére egy kezdeti adattisztítási időszakot követően, 2021 októberétől kerül sor. A tényleges tulajdonosi adatokhoz a hatósági szereplők és a szolgáltatók 2022. február 1-től kapnak hozzáférést. Az általános betekintési lehetőség 2022. július 1-től nyílik meg, és ezen időponttól állhatnak be a nem megfelelő adatminőségéből adódó jogkövetkezmények, illetve lesz lehetőség panaszkezelési eljárás kezdeményezésére. Az egyes rendelkezések eltérő időpontban történő hatályba léptetését a jogintézmény újdonsága következtében az érintettek részére szükséges felkészülési idő indokolja.

A lépcsőzetes hatályba léptetés biztosítja, hogy az átmeneti intézkedések szerinti eredeti adatfeltöltést követően az adatszolgáltatók és tényleges tulajdonosaik a róluk nyilvántartásba vett adatokat megismerjék, szükség szerint módosítsák a Tervezet szerinti általános eljárási rend szerint (a Pmt. 12. § (3) bekezdésében rögzített adatközléssel a számlavezetőik felé), így mind a hatóságok, mind a harmadik személyek adathozzáférése úgy nyílik lehetőség, hogy az adatok ellenőrzése, frissítése megtörténhetett.

24-26. §

A Tervezet az átmeneti rendelkezései között megállapítja a központi nyilvántartások *első alkalommal történő feltöltésének (ősfeltöltésének)* végrehajtásához szükséges rendelkezéseket.

A Tervezet 25. §-a alapján a számlavezető 2021. május 31-ig *elektronikus adatkapcsolatot* köteles kialakítani a nyilvántartó szervvel a központi nyilvántartások működéséhez szükséges adatok továbbítása érdekében.

A számlavezető 2021. június 6-ig ezen elektronikus adatkapcsolat útján köteles átadni a nyilvántartó szerv részére a *tényleges tulajdonosi nyilvántartás* első alkalommal történő feltöltésének (ősfeltöltésének) végrehajtása érdekében azon adatszolgáltatók tényleges tulajdonosi adatait, amely adatszolgáltatók számára 2021. január 1-jén fizetési számlát vezet (azaz velük a fizetési számla vezetésére tekintettel a Pmt. szerinti üzleti kapcsolatban áll). Ezen adatátadás során a Tervezet 4. § (1) bekezdésében meghatározott adatokon felül a számlavezető a fizetési számla megnyitásának időpontját is köteles közölni.

A nyilvántartó szerv a beérkezett adatokat a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban rögzíti. Amennyiben egy adott adatszolgáltatóra vonatkozóan több számlavezetőtől érkezik adat, a nyilvántartó szerv a későbbi időpontban rögzített adatot rögzíti aktuálisként (azonban a korábban rögzített adatokat is feltünteti az előzmények között).

A Tervezet rendelkezik továbbá arról, hogy a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban az első alkalommal történő feltöltés (ősfeltöltés) végrehajtása során rögzített tényleges tulajdonosi adatok TT indexe 10 pont.

A Tervezet 26. §-a a *központi bankszámla- és széfnyilvántartás* első alkalommal történő feltöltésének (ősfeltöltésének) végrehajtásához szükséges rendelkezéseket határozza meg.

A központi bankszámla-nyilvántartás első alkalommal történő feltöltése (ősfeltöltése) érdekében a számlavezető 2021. május 31-ig elektronikus adatkapcsolat útján köteles továbbítani a nyilvántartó szerv részére a nemzetközi bankszámla-azonosítóval (IBAN) azonosított fizetési számlák kapcsán rendelkezésére álló, a Tervezet 16. § (1) bekezdésében taxatíve meghatározott adatokat.

A *központi széf-nyilvántartás* első alkalommal történő feltöltése (ősfeltöltése) érdekében pedig a széfszolgáltatást nyújtó szolgáltató köteles 2021. május 31-ig elektronikus adatkapcsolat útján továbbítani a nyilvántartó szerv részére a széfszolgáltatási szerződés kapcsán rendelkezésére álló, a Tervezet 19. § (1) bekezdésében taxatíve meghatározott adatokat.

A Tervezet 21. § (3) bekezdése alapján a szolgáltatóknak a Tervezetben foglalt kötelezettségekből fakadó feladatok elvégzésének módját és eljárásrendjét rögzítő belső szabályzatot kell készíteniük, amely beépülhet a Pmt. alapján készítendő belső szabályzatba. Tekintettel arra, hogy a Tervezetből új feladatok adódnak, szükséges átmeneti rendelkezést hozni a Tervezet szerinti belső szabályzat első elkészítésének határidejéről.

27. §

A Tervezet 27. §-a tartalmazza a jogharmonizációs záradékot, az Európai Unió jogának való megfelelésre utaló rendelkezéseket.

28. §

A Tervezet alapján létrehozandó tényleges tulajdonosi nyilvántartás a Pmt. több rendelkezéséhez is kapcsolódik. Erre tekintettel a Tervezet kiegészíti a Pmt. értelmező rendelkezéseit a Tervezetben meghatározott tényleges tulajdonosi nyilvántartás fogalmával.

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált annak egyértelművé tétele, hogy a Pmt.-ben a többségi állami tulajdonú vállalatra vonatkozó rendelkezések a teljes mértékben állami vagy helyi önkormányzati tulajdonban álló vállalatra, a többségi állami tulajdonban álló vállalatra, valamint a helyi önkormányzat többségi tulajdonában álló vállalatra egyaránt alkalmazandóak. Erre tekintettel a Tervezet kiegészíti a Pmt. értelmező rendelkezéseit a többségi állami tulajdonú vállalat fogalmával.

29. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az ügyfél személyazonosságának igazoló ellenőrzése vonatkozásában a nyilvántartásokból történő ellenőrzésre vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata és módosítása.

A Tervezet által bevezetett módosítás elsődleges célja az ügyfél személyazonosságának

ellenőrzésére vonatkozó Pmt. 7. § (3), (7) és (8) bekezdései közötti összhang megteremtése és ezáltal a vonatkozó kötelezettségek pontosítása.

A Pmt. 7. § (3) bekezdése kimondja, hogy a szolgáltató a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében (saját döntése alapján) köteles okiratok bemutatását megkövetelni vagy közhiteles nyilvántartásból adatlekérést végezni. Ehhez kapcsolódóan a Tervezet a Pmt. 7. § (7) bekezdésének módosításával a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében rendelkezésre álló eszköztár (kiegészítő jelleggel történő) bővítéséről rendelkezik: lehetővé válik a nem közhiteles nyilvántartások verifikációs célra történő alkalmazása (kiegészítő lehetőségként). Az egyes szektorok tekintetében az alkalmazható nem közhiteles nyilvántartásokról (és annak feltételrendszeréről) a felügyeletet ellátó szervek adnak iránymutatást.

Ezzel egyidejűleg a Tervezet pontosítja a Pmt. 7. § (7) bekezdését annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a szolgáltató a nyilvántartások alapján kizárólag a személyazonosság igazoló ellenőrzésére jogosult (kiegészítő jelleggel), a Pmt. 7. § (2) bekezdésében meghatározott azonosító adatok rögzítésére nem. [Ennek érdekében törlésre kerül a Pmt. 7. § (2) bekezdésére utalás, a (3)-(6) bekezdésre történő utalás fenntartása mellett.]

Ezen túlmenően a Tervezet a Pmt. 7. § (3) bekezdésében biztosított opciókhoz (okiratok bemutatása vagy közhiteles nyilvántartásból történő adatlekérés) kapcsolódóan módosítja a Pmt. 7. § (8) bekezdését annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a szolgáltató vagy okiratmásolat elkészítésére, vagy a közhiteles nyilvántartásból történő adatlekérés rögzítésére és nyilvántartására köteles.

30. §

Az Irányelv rendelkezései alapján az ügyfél-átvilágítás során fel lehet használni a tényleges tulajdonosi nyilvántartásból megismert adatokat, ugyanakkor nem lehet kizárólag azokra támaszkodni az ügyfél tényleges tulajdonosi adatainak rögzítésekor. A Pmt. 9. § (4) bekezdése már hatályos formájában lehetővé teszi a tényleges tulajdonosi nyilvántartás használatát a megismert adatok ellenőrzésére, de szükséges annak rögzítése, hogy a tényleges tulajdonosi nyilvántartásból kinyert adatok – más nyilvántartások párhuzamos használatával – kiválthatják az ügyfél nyilatkozatát is.

Ezen túlmenően a Tervezet rendelkezik a szolgáltató azon kötelezettségéről, amely szerint a tényleges tulajdonos személyazonosságának igazoló ellenőrzése érdekében megtett intézkedéseket követően a szolgáltató a tényleges tulajdonosi adatok rögzítésének dátumát is köteles nyilvántartásában rögzíteni.

31. §

A Tervezet 13-14. §-ai alapján „megbízhatatlan” minősítést kapnak azok az adatszolgáltatók tényleges tulajdonosi adatai, akiknek a TT indexe 6 pont alá csökken, és ennek korrekciója a 60 napos határidőn belül nem valósul meg. A „megbízhatatlan” minősítés következtében ezen

adatszolgáltatókat magas kockázatúnak kell a Pmt. szerint tekinteni.

Ennek megfelelően a Tervezet rögzíti, hogy a Pmt. 10. §-a szerinti kockázati szint megállapítás során figyelembe kell venni a Tervezet alapján a „megbízhatatlan” minősítést kapott adatszolgáltatókról a nyilvántartó szerv által nyilvánosságra hozott adatokat.

32. §

A Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján szükségessé vált az egyszerűsített ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata és módosítása.

A Tervezet által bevezetett módosítás elsődleges célja a pénzmosás és a terrorizmus-finanszírozás elleni küzdelem vonatkozásában fennálló nemzetközi követelmények keretein belül az egyszerűsített ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezések olyan módon történő átalakítása, amely biztosítja a hatékony végrehajtást, ugyanakkor nem generál aránytalan adminisztratív terhet a szolgáltatók számára.

Fentiekre tekintettel a Tervezet módosítja a Pmt. 15. § (1) bekezdésében az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás esetén alkalmazandó ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, igazodva a szolgáltatói döntés alapján egyszerűsített ügyfél-átvilágítás alá tartozó esetek alacsony kockázatához.

A Tervezet a Pmt. 15. § (1) bekezdés a) pontjában rögzíti, hogy a szolgáltatók az azonosítás során az ügyfél vonatkozásában mely adatokat kötelesek rögzíteni („minimum adatkör”), valamint ezen túlmenően kockázatérzékenységi megközelítés alapján mely adatokat rögzíthetik („maximum adatkör”).

A szolgáltató az azonosítás érdekében legalább a következő adatokat köteles rögzíteni: természetes személy ügyfél esetében a családi és utónevét, állampolgárságát, lakcímét (ennek hiányában tartózkodási helyét), valamint azonosító okmányának típusát és számát; jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél esetében pedig a nevét és rövidített nevét, székhelyének és külföldi székhelyű vállalkozás esetén (amennyiben ilyennel rendelkezik) magyarországi fióktelepének címét, valamint cégjegyzékszámát vagy egyéb nyilvántartási számát.

A szolgáltató a kötelezően rögzítendő adatkörön túlmenően kockázatérzékenységi megközelítés alapján a következő adatokat is rögzítheti: természetes személy ügyfél esetében születési családi és utónevét, születési helyét és idejét, valamint anyja születési nevét; jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél esetében pedig a főtevékenységét, a képviselőre jogosultak nevét és beosztását, a kézbesítési megbízottjának (ha rendelkezik ilyennel) meghatározott adatait, valamint adószámát.

A Tervezet a Pmt. 7. § (3) bekezdésében foglaltakkal való összhang megteremtése érdekében kiegészíti a Pmt. 15. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak, amely alapján lehetővé válik a

személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében az okiratok másolatának beszerzése mellett a közhiteles nyilvántartásból történő adatlekérdezés is (azzal, hogy a szolgáltató a közhiteles nyilvántartásból történő adatlekérdezés eredményét rögzíteni és nyilvántartani köteles).

A Tervezet egyértelművé teszi a Pmt. 15. § új (1a) bekezdésében, hogy a szolgáltató főszabályként az üzleti kapcsolat létesítése előtt köteles elvégezni az ügyfél azonosítását és személyazonosságának igazoló ellenőrzését, valamint a tényleges tulajdonos kilétével és a kiemelt közszereplői jelleg meghatározásával kapcsolatos eljárásokat.

A Tervezet kivételi szabályként rendelkezik azonban arról a Pmt. 15. § új (1b) bekezdésében, hogy a szolgáltató kockázatérzékenységi megközelítés alapján az üzleti kapcsolat során is elvégezhet bizonyos ügyfél-átvilágítási intézkedéseket: az ügyfél személyazonosságának igazoló ellenőrzését (azaz az okiratok másolatának beszerzését vagy a közhiteles nyilvántartásból történő adatlekérést); a tényleges tulajdonos személyazonosságának igazoló ellenőrzését (azaz intézkedések megtételét a tényleges tulajdonos személyéről történő megbizonyosodás érdekében, valamint a személyazonosságára vonatkozó adatok ellenőrzését); és a kiemelt közszereplői jelleg meghatározása érdekében megtett nyilatkozat ellenőrzését. Ezen ügyfél-átvilágítási intézkedések üzleti kapcsolat során történő végrehajtására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozásának valószínűsége csekély és pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény nem merül fel. Fontos feltétel továbbá, hogy a Pmt. 15. § új (1c) bekezdése alapján ezen ügyfél-átvilágítási intézkedéseket a szolgáltató legkésőbb a meglévő ügyfelek vonatkozásában előírt időszakos adatellenőrzési kötelezettség során köteles elvégezni.

Ezen túlmenően a Tervezet bővíti az ügyfél-átvilágítási intézkedések végrehajtásának módjára jelenleg rendelkezésre álló lehetőségeket. A Pmt. 15. § (3) bekezdése alapján az ügyfél-átvilágítási intézkedések a korábban is rendelkezésre álló lehetőségek mellett (auditált elektronikus hírközlő rendszer, postai út) az ügyfél által az ügyfél azonosított elektronikus levelezési címéről (e-mail címéről) biztonságosan küldött vagy a szolgáltató által az ügyféllel való kapcsolattartás érdekében üzemeltetett elektronikus felületre feltöltött okiratmásolatok és nyilatkozatok alapján, valamint (meghatározott feltételeknek megfelelő) elektronikus dokumentumok alapján is elvégezhetőek.

A szolgáltató előzetesen a saját belső szabályzatában köteles rögzíteni azon (kiemelten alacsony kockázatú) esetköröket, amelyek esetében a biztonságos elektronikus levelezési címről történő beküldés vagy a szolgáltató által üzemeltetett elektronikus felületre történő feltöltés lehetővé válik az ügyfél számára.

33. §

A Tervezet 13-14. §-ai alapján „megbízhatatlan” minősítést kapnak azok az adatszolgáltatók tényleges tulajdonosi adatai, akiknek a TT indexe 6 pont alá csökken, és ennek korrekciója a 60 napos határidőn belül nem valósul meg. A „megbízhatatlan” minősítés következtében ezen

adatszolgáltatókat magas kockázatúnak kell a Pmt. szerint tekinteni.

Ennek megfelelően a Tervezet kibővíti a Pmt. 16. §-ában megállapított fokozott ügyfél-átvilágítási esetköröket azokkal az ügyfelekkel, akiknek tényleges tulajdonosi adatai „megbízhatatlan” minősítést kapnak.

Ezen felül a Pmt. hatályba lépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján indokoltá vált a Pmt. fokozott ügyfél-átvilágításra vonatkozó egyes rendelkezései pontosítása az állami tulajdonú vállalatok tényleges tulajdonosai kiemelt közszereplői státusza és az ebből adódó fokozott ügyfél-átvilágítási kötelezettség vonatkozásában.

A Pmt. 16. § (1) bekezdése (a kockázatok megfelelő kezelése és enyhítése céljából) a magas kockázatú ügyfelek esetében mondja ki a fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések alkalmazásának kötelezettségét. A Pmt. 16. § (1) bekezdés d) pontja alapján magas kockázatúnak kell tekinteni, ha az ügyfél vagy tényleges tulajdonosa kiemelt közszereplő vagy a kiemelt közszereplő közeli hozzátartozója vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személy.

A teljes mértékben vagy többségi állami tulajdonban álló vállalatok jelentős hányada esetében a vezető tisztségviselő tekintendő tényleges tulajdonosnak.

A többségi állami tulajdonú vállalkozás vezető tisztségviselői azonban kiemelt közszereplőnek is minősülnek a Pmt. 4. § (1) bekezdés g) pontja szerint, amelyre tekintettel ezen esetben a Pmt. 16. § (1) bekezdés d) pontja alapján a többségi állami tulajdonú vállalkozás, mint ügyfél vonatkozásában fokozott ügyfél-átvilágítás alkalmazandó.

Ezzel ellentétben az EU 4. pénzmosás elleni irányelvének a potenciálisan alacsony kockázatra vonatkozó tényezőket tartalmazó II. melléklete az alacsony ügyfélkockázati tényezők között jeleníti meg az állami vállalatokat.

Fentiekre tekintettel a Tervezet rögzíti a Pmt. 16. § (1) bekezdés d) pontjában, hogy kivételt képez a fokozott ügyfél-átvilágítás alól, ha a többségi állami tulajdonú vállalat 3. § 38. pont f) pont alapján megállapított tényleges tulajdonosa, azaz vezető tisztségviselője a kiemelt közszereplő.

34. §

Az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a nemzeti kockázatértékelés rendszeres felülvizsgálatára vonatkozó rendelkezésének az Európai Bizottság által kezdeményezett, pontos átültetéséhez szükségessé vált a felülvizsgálati kötelezettség törvényi szintű rögzítése. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás elleni nemzeti kockázatértékelésről szóló intézkedési tervről szóló 1333/2017. (VI. 9.) Korm. határozat, illetve az annak alapján kialakított módszertan alapján a felülvizsgálatra hároméves rendszerességgel kerül sor, a

pénzügyminiszter és a belügyminiszter főfelelőssége mellett felállított szakértői munkacsoportok által.

35. §

A Pmt. 66. § új (2a) bekezdéssel történő kiegészítése egyértelművé teszi, hogy a Tervezet alapján a szolgáltatók feletti *felügyeletet* (azaz a szolgáltatók Tervezetben meghatározott kötelezettségeknek való megfelelésének biztosítását) a Pmt.-ben meghatározott felügyeletet ellátó szervek látják el.

36. §

A Pmt. 8. § (4) bekezdése és 9. § (3) bekezdése alapján a tényleges tulajdonos kilétével kapcsolatban felmerülő kétség esetén a szolgáltató köteles megtenni minden további, a felügyeletet ellátó szerv által meghatározott intézkedést mindaddig, amíg nem bizonyosodik meg a tényleges tulajdonos személyéről.

Erre tekintettel a Tervezet a Pmt. 77. §-ában felhatalmazást ad a pénz-, tőke és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter és a Magyar Nemzeti Bank elnöke számára, hogy rendeletben (útmutatóban) határozza meg meghatározott szolgáltatói szektorok tekintetében a tényleges tulajdonos személyazonosságának megállapítása érdekében megteendő intézkedésekre vonatkozó részletszabályokat.

37. §

Szükséges a Pmt. jogharmonizációs záradékának kiegészítése a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK irányelv (Szolvencia II.), a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv és a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv módosításáról szóló, 2019. december 18-i (EU) 2019/2177 európai parlamenti és tanácsi irányelvre való hivatkozással.

38. §

A Tervezet kibővíti a Pmt. fokozott ügyfél-átvilágítási esetköreit azokkal az ügyfelekkel, amelyek tényleges tulajdonosi adatai a Tervezet alapján „megbízhatatlan” minősítést kapnak (13-14. §). Az esetkörök kibővülése nyomán a Tervezet rendelkezik a Pmt. ezen esetkörökre való hivatkozásainak pontosításáról.

39. §

Szükséges az MNBtv.-ben az MNB által a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében végzett felügyeleti feladatainak kiegészítése az MNB által felügyelt szolgáltatók e törvényből fakadó kötelezettségeinek felügyeletével.

40. §

Szükséges az MNBtv. jogharmonizációs záradékának kiegészítése a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK irányelv (Szolvencia II.), a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv és a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv módosításáról szóló, 2019. december 18-i (EU) 2019/2177 európai parlamenti és tanácsi irányelvre való hivatkozással.

41-42. §

A Tervezet rendelkezik a fizetési titok, illetve a banktitok megtartásának kötelezettsége alóli kivételek körének kiszélesítéséről az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény, illetve a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény módosításával annak érdekében, hogy a központi bankszámla-nyilvántartásba történő adatszolgáltatás során a természetes személyek adatai is átadhatóak legyenek a nyilvántartó hatóság részére.

43. §

A Tervezet rendelkezik Pmt.-nek a tényleges tulajdonosi adatbázishoz, valamint a központi bankszámla- és széfszolgáltatási nyilvántartásokhoz kapcsolódó azon rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről, amelyek a Tervezet elfogadását követően az új törvényben jelennek meg, vagy a Tervezet rendelkezései alapján elavulttá válnak.

44. §

A Tervezet biztosítja, hogy az önkormányzati adóhatóságok és a gazdasági kamarák is hozzáférjenek a központi bankszámla-nyilvántartásban rögzített adatokhoz. Így szükségtelenné válik az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvényben meghatározott pénzügyi adatszolgáltatási kötelezettség, és indokolt hatályon kívül helyezni az erre vonatkozó rendelkezést.

45. §

A Tervezet rendelkezik a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi CXIX. törvénynek a tényleges tulajdonosi adatbázishoz, valamint a központi bankszámla- és széfszolgáltatási nyilvántartásokhoz kapcsolódó, eredetileg 2021. június 1-jén hatályba léptetni tervezett 21. és 22. §-ának hatályba nem lépéséről, mivel az ezeket helyettesítő rendelkezések a Tervezet elfogadását követően az új törvényben jelennek meg.